CUMA
7 TEŞRİNİEVVEL 1932
7 inci sene No. 2392
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Bütün Memlekette Yeni Bir Seferberlik Başlıyor: Dilimizi En Kısa Bir Zamanda Türkçeleştireceğiz.

Sanayiimizin himayesi kat'î ve proğramlı bir şekle bağlanacak

İktısat Vekili ile bir hasbuhal ve Celâl Beyin beyanatı

Yapılacak proğramla hangi sanayiin ne şekilde himaye edileceği tespit ve gümrük tarifelerinde tadilât yapılacak

İngiliz ediplerinden Dickens, eserlerinde öyle muhayyel adamlar yaratmıştır ki daima hakikî hayatta emsallerine tesadüf edilir. Ben Celâl Beyi büyük İngiliz edibinin romanlarının birinde tanıdığım bir tipe benzetiyorum ki kendisile görüşüp te yanından biraz daha bilgili olarak ayrılmamak mümkün değildir. İnkılâpçı Celâl B., iktısatçı Celâl Bey, bankacı Celâl Bey, devlet adamı Celâl Bey. Bu memleketin uzun siyasî, iktısadî, malî ve mücadele hayatında mühim roller oynamış bir adam sıfatile Celâl Beyin daima muhatabına öğreteceği ders vardır. Fakat muhterem vekilin muhatabına telkin ettiği en büyük derslerin biri de tevazudur. Millî mücadeledeki ehemmiyetli rolünden bahsedilince, İş bankası gibi ancak dünya mikyasile ölçülecek bir eseri mevzuu bahsolunca hemen kızardığı görülür. İngilizlerin tek bir centilmen kelimesile ifade ettikleri yüksek meziyetlerin bütün manasile müşahhasıdır. Celâl Beyin yalnız kendisile temasta bulunanlara değil, herkese telkin ettiği bu hürmet ve itimat hissiledir ki, en nazik bir zamanda İktısat vekâletine geçmesi bu kadar derin ve umumî bir memnuniyet uyandırdı. İktısat işleri her milletin hayat işleri olmuştur. Bir Türk tüccarının bin kilo tütün ihraç ettiğini işitince, hepimiz seviniyoruz. Marsilyaya giden iki sandık kavunun gümrükte çürüdüğünü duyunca, hepimizin içi kan ağlıyor. Yumurtalarımızı İspanya kabul edecek mi? Ottava konferansındaki kararların kuru meyvalarımız üzerine ne gibi bir tesiri olacak? Bu istifham işaretleri zihinlerimizi her an tırmalıyor.

İstanbulda tetkikatta bulunan muhterem İktısat vekili Mahmut Celâl Beyefendiden o eski derslerden birini almak üzere yanlarına gittiğim zaman, bu sualler ve daha bunlar gibi yüzlercesi dimağımın içinde dönüp dolaşıyordu.

— İstanbuldaki tetkikatımızın netice...

Demek üzere iken, Celâl Bey tetkikat yapmağı bile tevazuuna yedirmemiş gibi:

— İstanbuldaki ziyaretlerime tetkikat namını vermek doğru olmaz, dedi. Maksadım mevcut faaliyet hakkında bir fikir edinmektir. Tetkikat yapmadım. Görmek için gezdim ve gördüm. Bittabi bundan böyle bana bu meseleler hakkında mektup yazıldığı zaman yahut her hangi bir müracaat karşısında kaldığım vakit müşahedelerime istinat edebilecek vaziyetteyim.

Sanayiin himayesi hakkındaki sualime cevap olarak Celâl Bey şu sözleri söyledi:

"— Kontenjantman sisteminin Türkiyede tatbiki bizdeki sanayiin inkişafına hizmet etmiş ve onlara ümitli bir saha meydana getirmiştir. Ancak bundan sonraki tedbirlerimizle sanayiimizin himayesini kat'î bir şekle bağlamak kararındayız. Ve bu himayeyi gümrük tarifesinde yapılacak tadilâta raptetmek kontenjantmandan doğan himayeye müreccah bir usuldür. Sanayiimiz için bir proğram tanzim edip ilân edeceğiz. Bu proğramla hangi sanayiin ne şekilde himayeye mazhar olacağı tesbit edilmiş olacaktır."

İktısat vekili Mahmut Celâl Beyle mülâkatım bir saat kadar sürdü. Celâl Bey; muhtelif meseleler hakkındaki fikirlerini, ileride yapmak tasavvurunda bulunduğu işleri; umumî vaziyet ve memleketimizin vaziyeti etrafındaki görüşlerini izah etti. Görüşleri, düşünüşleri iş içinde pişmiş, bir devlet adamında olduğu gibi pratiktir.

Celâl Beyin izahlarından anlaşılan mana şudur:

Umumî kontenjantman tatbikatta bir çok müşkülâtı, şikâyetleri mucip olmaktadır. Kontenjantman etrafında Ankarada tetkikat yapılıyor. Bu tetkikattan maksat, kontenjantmanı esalı maddeler üzerine teksif ve talî derecede kalan maddelerin memlekete serbestçe girebilmesini temindir. Tetkikatın hedefi böyle bir usulün döviz noktai nazarından da vereceği neticeleri tesbite matuftur.

Umumî kontenjantmanın doğurabildiği mahzurlara bir misal alalım:

Son listede makine ve gramofon iğneleri için lüzumu kadar kontenjan konmuş fakat dikiş iğnesi unutulmuştur. Tabiatile bunda bir kast mevcut değildir. Şayet gözden kaçmamış olsaydı, bu iğne için de kontenjan verilecekti. 20, 30 bin liralık iğne, döviz ihtiyacını kabartmaz ve piyasanın uzun müddet ihtiyacını temin edebilirdi. İşte böyle küçük unutkanlıkların piyasayı daraltmasına mahal bırakmıyacak bir tedbir almak icap eder. Celâl Beyefendinin dediği gibi, kontenjan sisteminde böyle bir sadeliğe giderken, hedeflerimiz başlıca iş hacmini genişletmek olmalıdır.

İktısat vekilinin sadeliği ve tevazuu içinde çok büyük bir emniyet telkin eden görüşleri ve izahları yüreğimizde derin bir inşirah ve memnuniyet uyandırdı. Memleketin ruhu olan iktısat manivelâsının bu sularda çok tecrübe görmüş usta bir kaptan elinde olduğunu görmek bugün ve yarın için herkese itimat telkin eden en kuvvetli bir âmildir.

Ahmet SÜKRÜ

Kurtuluş bayramı münasebetile dün yapılan geçit resmine bir kuş bakışı

Yurttaşlar, elbirliği ile iş başına!

Halk dilinde yaşayan türkçe kelimeler altı ayda toplanacak

Maarif Vekilimizin kıymetli beyanatı

Kıymetli Maarif Vekilimiz Reşit Galip Bey, muharrirlerimizden birini Dolmabahçe sarayındaki mesaî odalarında kabul ederek Dil Kurultayı işlerine dair çok değimli sözler söyledi. Reşit Galip B. bize dedi ki:

— Ortada çabucak türkçeleştirilecek bir Osmanlıca var. Bunun için birinci işimiz, Türkiye lehçesinde, yani halkımızın dilinde yaşayan bütün kelimeleri geniş bir teşkilât ve en çok çalışma ile en kısa zamanda, belki altı ay kadar bir zaman içinde toplamağa çalışmak olacaktır.

İlmî heyetler ne yapacak?

Bir taraftan derleme işi yapılırken diğer taraftan ilmî heyetler, dilimizin bünyesi üzerinde tetkiklerde bulunacaklardır.

Ve ona göre ıstılâh koyma veya kelimeleri ıstılâhlaştırma usullerini tesbit edeceklerdir. Bulunan kelimeler gazetelerle, bültenlerle neşredilecektir.

Maarif Vekili Reşit Galip B.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İktısat Vekili Celâl B. dün avdet etti

Dün sigortacılarla da görüştü, Borsayı teftiş etti

Dün Ankaraya giden İktısat Vekili Celâl ve Siirt meb'usu Mahmut B. ler

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan ve tetkikatla meşgul olan İktisat Vekili Celâl Bey dün akşamki trenle Ankaraya haraket etmiştir.

Şehrimizdeki iktısadî müessesat mümessilleri Ticaret, deniz ticaret müdürleri Oda ve borsalar erkânı ve komiserleri ve bazı meb'uslarımızla matbuat erkânı, İş Bankası müdürleri Vekil Beyi teşyide hazır bulunmuşlardır.

İş Bankası meclisi idare reisi ve Baş muharririmiz Mahmut Beyle banka umumî müdür vekili Muammer Bey de Vekil Beyle birlikte Ankaraya haraket etmişlerdir.

Vekil Bey trenin haraketinden evvel kendisini teşyie gelen zevatla konuşmuşlar, devair müdürlerinden bazı hususat hakkında yeniden malûmat isteyerek evvelce istenilen malûmatın da bir an evvel intaç edilmesini talep etmişlerdir. Celâl Bey bazı zümreler namına istasyona gelen heyetlere de temennilerinin husulü için çalışacaklarını vaadetmişlerdir.

Sigortacıların temennileri

Celâl Bey dün sigorta şirketleri mümessillerini de kabul etmiş ve kendilerile uzun bir müddet görüşmüştür. Vekil Bey sigortacıların temennileri le yakından alâkadar olmuş ve bazı süaller sormuştur.

Celâl B. bundan sonra refakatinde İş Bankası umum müdür vekili Muammer Bey bulunduğu halde Kambiyo borsasını ziyaret etmiştir. Vekil Bey borsada uzun müddet kalmış ve bir çok süaller sorarak izahat almıştır.

Gazi Hz. Haftaya avdet Buyuruyorlar

Bir müddetten beri şehrimizi şereflendirmekte olan Ulu Reisicumhurumuz Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin önümüzdeki hafta sonlarında Ankara'ya hareket edecekleri haber alınmıştır.

Gazi Hazretlerinin ayın onbeşinde hareket etmeleri muhtemeldir.

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hz. de bu ayın yirmi beşinde Ankara'ya hareket edecektir.

* * *

Reisicümhur Hz. dün akşam otomobil ile Boğaziçinde bir gezinti yaptıktan sonra Dolmabahçe sarayına avdet etmişlerdir.

İsmet Pş. nın Iki mühim Nutku

Başvekil diyor ki:

Türkiye daima hazır bulunmak ve yarını bugünden iyi ve yüksek yapmak için uğraşıyor.

MALATYA, 6 A.A. — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri, dün Kömürhan'da İsmet Paşa köprüsünün açılış merasiminde aşağıda

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Müessif iki Ölüm

Tokadîzade Şekip B. ile oğlu İzmirde vefat ettiler

İZMİR, 6. (Milliyet) — Tokadizade Şekip B. bu sabah saat sekizde Karşıyakada bir kazinoda otururken, hastanede bulunan oğlunun vefat ettiğini haber almış ve fartıteessürden ölmüştür. Şekip B. in oğlu Nasır B. Avrupada tahsil görmüş, Emlâk bankası memurlarından kıymetli bir gençti. Tifodan yatıyordu. Başka faciaya meydan verilmemek üzre baba

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Moskova sefirimiz gitti

Moskova sefirimiz Hüseyin Ragıp dün akşam Çiçerin vapurile ve Odesa yolu ile Moskova'ya gitmiştir.

Istanbul kurtuluşunu sevinçle yadetti

Dün bütün şehir donanmıştı Taksimde parlak bir geçit resmi yapıldı

Gece ordu şerefine ziyafet verildi

İstanbul'un Kurtuluş Bayramı, dün pek parlak merasim ve tezahüratla tesit edilmiştir. Bu münasebetle dün bütün şehir, hususî ve resmi binalar, ticarethaneler, limanda demirli bulunan ve işliyen irili refaklı vapurlar ve motörler, tramvay, otobüs, otomobil ve arabalar bayraklarla dönatılmış, gece de elektriklerle aydınlatılmıştır.

İstanbul'un Kurtuluş bayramını tesiden dün askerî kıtaat, mek

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Dil köşesi:

Ecnebî kelimeler yerine hangilerini koyabiliriz?

Okurlarımızın tekliflerini, süal ve cevaplarını, münakaşalarını bu sütunda neşrediyoruz..

Kurultay tarafından kabul olunan son takririn maddelerinden bire de gündelik gazetelerde Dil işlerine yer verilmesidir. Bunun sebebi meydandadır: Kurultaya nasıl her Türk âza olabiliyorsa, şimdiki Dil cemiyetine de her Türk yardım edecektir. Bu yardım nasıl olabilir?

"Milliyet" bugünden itibaren bir « Dil köşesi » açıyor. Bu Dil köşesinde yurttaşın kelimeler, ıstılahlar ve lâhikalar hakkındaki tekliflerini, münakaşalarını, sual cevaplarını neşredeceğiz. "Dil köşesi" ndeki yazılar bir araya toplandıktan sonra, dil cemiyetine hakikî bir yardım teşkil edebilir.

Milas olarak bir muharririmiz, bazı karilerimizle görüşmüştür. Bunları aşağıya yazıyoruz. "Dil köşesi" nde en çok kelimeler, ıstılahlar, lâhikalar hakkında kısa teklifler, münakaşalar, sonra da bilhassa ecnebi lisanlarından bir kelime ile tercüme edemeyip cümleleştirdiğimiz tabirlerin Türk lâhikaları ile kelimeleştirilmesi nasıl mümkün olacağı hakkında fikirler neşretmek isteyoruz. İlk şart gönderilen mektupların kısa olmasıdır.

Karilerimizin suallerini neşrederken, cevaplarını da yine karilerimizden istemiş olacağız. Ayrıca memleketin belli başlı lisancılarının da yardımını isteyeceğiz.

* * *

"Saygılı efendiler,,

Bir kariimiz şöyle diyor: "Saygılı kelimesinin "muhterem" yerine kullanıldığını işitiyoruz. Halbuki "saygılı" kelimesinin bugünkü konuşma dilinde tam manası, yeri vardır. Saygılı demek, edebî erkân bile demektir. Belki fransızcadan alıp takt diye kullandığımız kelimenin yerini tutabilir.

Saygılı, saygısız ve saygı kelimelerinin yeri belli olduğundan "muhterem" yerine başka bir kelime bulmak lâzımdır.

A karşılığı..

Bir diğer kariimizin suali: "Biz senelerden beri ahlâkî, gayriahlâkî, lâahlâkî kelimelerini kullanıyoruz. Bunlar fransızcanın moral, immoral, amoral kelimelerinin karşılığıdır. Bunların yerine "ahlâklı, ahlâksız, ahlâkdışı" diyemez miyiz?

Bu suretle "lâyik" karşılığı da "lâdini" değil, "dindışı" olur.

Sun'î

Karilerimizden diğer biri "sun'î" için üç karşılık teklif ediyor ve şöyle kullanıyor:

1 — Bu yapma bir kelimedir.

2 — Hüseyinin anlayışı yapmacıktır.

3 — Ahmedin tavurları takınmadır.

Ayni kariimiz soruyor :

"Tabiî" ye ne karşılık bulabiliriz?

Kurultayda:

Söz sırası gelseydi Cahit Beye ne cevap verecektim?

—3—

Türk dilinde cümle teşkilâtı

Sarf ve nahiv adı verilen dil bilgilerinde bütün temelimiz, kitaptan ve yapma sözlerden değil, asıl halkın konuşma dilinden kaideler almaktır.

Cahit Beyin tezinde bir de "Nahivden şikâyet", «cümle terkibimiz hatalıdır" meselesi var. Cahit Bey bunu yersiz ve haksız buluyor,

— *Bu şikâyetler dilimizin mahiyetinden tegafül etmektir. Bir milletin nahvi, düşünce tarzının eseridir. Nahvimizi değiştirdiğimiz gün fikrî hüviyetimiz ortadan kalkar. Kendimizi yaratıldığımız gibi kabul edelim.*

Diyor.

Bu sözler, hep Cahit Beyin kurultayın yapmak istediğini ters anladığını gösterir. Kurultayı, dile uymaz bir takım şeyleri uydurup halka zorla kabul ettirecek gibi bir düşünce Cahit Beyin kafasına nereden girmiştir, bilmiyorum. Fakat bu yanlış düşünceyi her yerden sökmeğe çalışmak boynumuzun borcudur.

Kurultayın bütün dileği halkı zorlamak değil, halkın istediklerini yerine getirmektir. Aradığımız yapma bir kuş dili değil, halkın öz dilidir.

Türkçe cümleler işinde de önümüzde düşünülecek bir şey vardır. Fakat Cahit Beyin sandığı, daha doğrusu sanar gibi görünmek istediği yolda değil! Gene halkı öz dilinden söyleme, anlatma yolları arayarak...

Bakınız, ortadaki iş nedir?

Türkçe gramerlerin sentaks kısımlarında bir kaide söylerler: Türkçe cümlede fiil en sona gelir!

Bu kaide, doğrudan doğruya halkın konuşma dili araştırılarak konmamış, kitap ve yazı diline bakılarak kitaplara geçirilmiştir.

Acaba her zaman konuşurken de böyle mi söyleriz? İşte araştırılacak şey budur.

Bu kaideye göre uzunca bir cümle yazalım: Bakın, dinleyen veya okuyan adam ne diyeceğimizi anlamak için sözün sonunu ne kadar sabırsızlıkla beklemeğe mecbur oluyor!

İşte cümle:

"Bugün, memleketin en seçili adamlarından toplanan Türk Dili kurultayı, Büyük Başbuğun gözleri önünde, dilimizin en can alıcı bir çok işlerini...."

Ne? Bakın: 20 kelime söyledik. Fakat ne diyeceğimiz belli olmadı.

"Konuşuyor!"

Deyinceye kadar dinleyen bekleyip duruyor ne söyliyeceğiz diye!

Cahit Bey hatırlar belki: Bir aralık (ne) edatından sonra gelen fiillerin müsbet mi, menfi mi olacağı mübahasesi çıkmıştı. Memleketin en ileri yazıcıları bunu tamam kestiremediler.

Neden?

Çünkü bu iş dilin kendi gerçek kaideleri içinde aranmamıştır. Bu sonradan söylemek dilin kendi ruhunda değildir.

Halkın diline bakalım: Kitabi konuşanları bir tarafa bırakalım. Şivesiz dediğimiz Anadolu ve Rumelinin bütün Türkleri, fiilleri cümlenin başına ve ortasına koyarak bir çok cümleler yaparlar.

— *Mecbur muyuz sanki böyle söylemeğe?*

—*Yapamaz mıyız başka türlü?*

Tarzında cümleler pek çoktur. Ve dikkat edilirse:

— *Mecbur muyuz sanki böyle yapmağa?*

Sözü

— *Sanki böyle yapmağa mecbur muyuz?*

Sözünden daha kuvvetlidir.

Hele (ne) li cümlelerde fiil mutlaka ortaya gelmelidir.

— *Ne seni dinlerim ,ne onu.*

— *Bana ne arap sözü lâzım, ne Acem şivesi.*

Deyince tabii dille söyleyoruz. Fakat fiilleri sona alınca:

— *Ne seni, ne onu dinlerim (veya dinlemem)*

— *Bana ne Arap sözü, ne Acem şivesi lâzım (veya değil)*

Diye kekelemeğe başlıyoruz.

Neden ?

Tabii söylemiyoruz da ondan!

Reşat Nuri Bey arkadaşımız (Hançer) isimli bir piyesinde Çanakkale şivesini taklit ederek konuşturmalar yapmıştır. Oyunu okurken biz, kitabiler, gocuklanır gibi oluyoruz. Fakat sahnede dinleyiniz: Ne güzel, ne tabii, ne akıcı bir konuşma!

İşte bu cümle bahsinde de halk konuşma dilinin verdiği türlü türlü cümleleri yazı dilimize alırsak, güçlüğün büyük bir kısmını yenmiş oluruz.

Terkiplerden de bir misal alalım:

"Mehmedin derin bir meraklı üzenile düzeltilmiş olan kütüphanesi...."

"Mehmedin" le «kitaphanesi» arasına giren altı kelime bu iki söz arasındaki bağın anlaşılmasını ne kadar geçiktiriyor.

Amma halk diline bakınız: Hiç halkın böyle karışık söz söylediği var mıdır?

Halk dilinde cümleler kesiktir. Kısadır. Pürüzsüzdür. Fiiller, söze verilecek kuvvete göre, sona, ortaya başa gelir. Terkipler arasına girecek bir söz olursa onu ya başka bir cümle ile, yahut "ki" gibi bir rabıt karıştırarak söyler. Biz de yazarken:

"Mehmedin kitap dolabı ne iyi: Tam bir meraklı üzenile düzeltilmiş..."

Diyemez miyiz?

Kısa cümleler yapmak, karışık cümlelerde fiile önlere doğru bir yer vermek, pek lâzım olursa "ki" ile başlar aralık anlatma cümleleri koymak... Bunlar hep sözümüzü daha açık, daha anlaşılır kılığa koyacak yollardır. Bunları yazıcılar üzenerek, bezenerek yaparlarsa en ince, en güç, en karışık düşüncelerin bile kolay anlaşılır bir şekil alması mümkündür.

Görülüyor ki dava, Cahit Beyin göstermek istediği gibi, uydurma cümle tarzlarını dile sokmak değildir. İstenilen şey, halkın dilindeki cümleleri araştırmak, kaç türlü cümle yaptığımızı öz kaynatkan bulmaktır. İnanıyoruz ki bu kaynak çok zengindir ve bize bütün dileklerimizi getirebilecektir.

Cahit Bey buna inanmıyor veya inanmaz gibi görünüyor. Bu bir düşünce kötürümlüğüdür. Bunun nereden geldiğini de yarın anlatmağa çalışacağız.

İbrahim NECMİ

Zelzele

ATİNA, 6. A. A. — Atina ajansı bildiriyor:

Samarkant ve Taşkentte aym ikisinde saat 7 de kuvvetli bir hareketi arzolmuştur. Hasarat, ehemmiyetsizdir.

HARİCİ HABERLER

Beşler konferansı toplanamıyacak mı?

Fransa ile Almanya henüz davete cevap vermediler

LONDRA, (A.A.) — Resmî mahafil, 4 veya 5 devlet konferansının içtimaa daveti maksadile hükûmet tarafından devletlere gönderilmiş olan davetnamelerc şimdiye kadar hi çbir cevap gelmemiş olduğunu beyan etmektedir.

Kabine, hattı hareketini tayin etmek için bu cevapları beklemektedir. Nimresmî mahafil, M. Mac Donald'ın bu teşebbüsün muvaffakıyete iktiran edeceğinde müteredditdir. Çünkü Paris ve Berlindeki ilk aksülâmellerin müsaiş olmadığı temin olunmaktadır. Maamafih M. Mac Donald'ın bir uzlaşma vücude getirmek için mesaisine devam edeceği söylenmektedir.

LONDRA, 6 (A.A) — Hükûmetin davetine Almanya ve Fransa henüz cevap vermedikleri gibi alacakları vaziyeti göstereceк resmi hiçbir harekette de bulunmamışlardır .

İtalya, yapılan daveti, çoktan kabul etmiştir .

Amerikaya resmî ve sarih bir davet yapılmıştır. Bununla beraber bu konferansa iştirak etmesi lâzım geldiği mezkûr hükûmete ihsas ve telkin edilmiştir.

Şimdiye kadar hiç bir vecap alınmamıştır.

Alman hariciye nezaretinde ne düşünülüyor?

BERLİN, 6 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden: Hariciye nezareti mahafili 4 veya 5 devlet konferansı projesine müteallik Alman noktai nazarı hakkında gazete mütalealarından daha mütedilâne mütalealar dermeyan etmektedirler .

Hariciye nezareti, Almanyanın konferansa iştirak etmesi için atideki teminatı zarurî addetmektedir. Hukuk müsavatı meselesi, 29 ağustos tarihli Alman noktasında beyan ve izah edildiği veçhile heyeti umumiyesi itibarile tetkik edilmelidir.

Almanya, bu konferansa iştirak etmek için silâhları azaltma konferansı mesaisine iştirak için dermeyan etmiş olduğu şartı, yani hukuk müsavatına malik olduğunun peşin olarak tanınması şartını ileri sürmiyecektir .

Yalnız, İngiltere ve Fransanın Almanyaya karşı Alman hükûmetine vermiş oldukları muhtıralarda münderiç noktaları kat'i surette ileri sürmemelerini bilâkis bütün hukuk müsavatı meselesini tamamen tetkik etmeği kabul etmelerini istiyecektir .

Almanya, Belçika ile Lehistanın bu konferansa iştiraki keyfiyetinin konferansın muvaffak olmasının yegâne çaresi olan mahremane mahiyetini izale edeceği mütaleasında bulunmaktadır.

Mongolfiyer balonu ile uçan adam

BERLİN, 6. A. A. — Volff Ajansından: Alman hava sporu sergisinde bir mongolfiey balonu ile uçmuştur. Balonun sıcak hava ile şişirilmesi yarı daat devam etmiştir.

Balon 300 metreye çıktığı zaman pilot bir paraşütle sağ ve salim olarak yere inmiştir.

İtalya kralının seyahati

ASMARA, 6. A. A.— İtalya kralı, refakatinde M. de Bono, vali ve yüksek memurlar bulundukları halde, Bengalaya gitmiş, Adua'da ölen kimselerin hatırasını edebileştirmek üzere dikilen abidenin açılış resmini yapmıştır.

Kral, yerli ve tlalyan eski muhariplerle görüşmüştür.

Rejim tanındıktan sonra

ATİNA, 6. A .A. — M. Venizelosun liberal fırkası ile M. Çaldarisin halkçı fırkasının barışmaları şerefine tertip edilmesi mutasavver ziyafet hiç şüphesiz verilemiyecektir. Çünkü ziyafete iştirak etmeleri lâzım gelen birçok zevat bu uğurda sarfedilecek paraların Halkidikya felâketzedelerine vermek müreccah olacağı mütaleasını serdetmişlerdir.

Amerikada İntihap

İlk intihaplar demokratlar lehine tecelli etti

NEVYORK, (A.A.) — Birinciteşrin intihabatı namzetlerini seçmek için yapılan "ilk" intihaplar, demokratlar lehinde vasi bir hareketin teressüm etmekte olduğunu göstermektedir.

Bazı alâim eyaletlerdeki müntehiplerde şayanı dikkat temayüller mevcut olduğunu göstermektedir.

Ezcümle Georgie'de elektrik sar fiyatı üzreine yüzde 3 nisbetinde bir vergi tarhetmesini iltizam etmek suretile trüstler siyasetini kabul etmiş olan bir demokrat meb'usa Russel ismindeki genç bir mazet tercih edilmiştir.

Russel, harp borçları hakkında gürültülü bir mücadele yapmakta ve Avrupa ile her türlü diplomasi ve ticaret münasebetlerini katetmek suretile onu Amerikaya tediyatta bulunmağa icbar etmeği teklif etmektedir.

Kaçakçılar tarafından 'Koca Bill" denilen ve cümhuriyetçiler lehindeki temayüllerini izhar eden sabık Şikago belediye reisi M. Thompson'un da yeniden ortaya çıkmış olduğu kayde şayandır.

İllinois'ın intihabat ajanı olan mu maileyh, bu fırsattan bilistifade bütün garabetlerini ortaya atmaktadır. Misisipi ve Ohio üzerinde sirk hali ne konmuş bir gemi ile seyahat etmekte ve namzedinin şerefine meccanî temsiller vermektedir.

Hattâ demokrat namzedin menşei yahudi olduğunu hatırlatmak için haham elbisesi giymiş bir takım figüranlara bir geçit resmi yaptırmıştır.

Alman milleti Hindenburga neler verdi

BERLİN, 6. A. A. — Volff Ajansından: Reisicümhur mareşal Hindenburg'a doğumunun 85 inci yıldönümü münasebetile gönderilen muhtelif şeylerin miktarı 22 bini geçmiştir. Her sınıf halk tarafından gönderilen bu eşya arasında alelâde mektuplardan gayet büyük birçok tablolara kadar herşey vardır.

Mühim miktarda mekûlât ta gönderilmiştir. Bunların büyük bir kısmından hastaneler, müstefit olacaktır.

Bolivya mücadeleye devam edecek

LA PAZ, 6. A. A. — Hükûmet, Chaco'da Paraguaya karşı mücadele ye devam etmek üzre 5 sene müddetle hususî harp vergileri alacağını bildirmiştir.

Fransa Reisicümhurunun oğlu evlendi

RAMBOUİLLET, 6. A. A. — Fransa reisicümhuru M. Lebrun'un oğlu M. Jean Lebrun ile matmazel Bermadette Marin'in medenî nikâhları, saat 11,30 da Rambouillet belediye dairesinde yapılmıştır.

Yugoslavyada ilk karlar

BELGRAT, 6 A.A. — Linbliana'dan bildirildiğine göre Triglav ve civarında ilk karlar yağmağa başlamıştır.

Borsada sağlamlık

Hayli zamandır Borsada işlerin hacmi bu kadar artmamıştı

Kambiyo ve esham borsasında son günlerde işlerin hacmi hayli artmıştır. Filhakika bundan bir ay evvelki işler bugünkü muamelâtla mukayese edilirse arada mühim farklar göze çarpmaktadır.. Bu cümleden olarak Düyunu muvahhide ve ikramiyeli Rumeli Demiryolu gibi istikraz tahvilâtı ile Anadolu Demiryolları şirketi aksiyon ve obligasyonları üzerine son iki hafta zarfında Borsada mühim miktarlarda işler cereyan etmektedir. Bu senedatın fiatlerinde yükseklikler kaydolunmaktadır.

Ayni hal bazı millî şirketlerin aksiyonlarında da vuku bulmaktadır.

Hayli zamandan beri borsada esham ve tahvilât üzerine bu kadar faaliyet görülmemekte idi.

İktısadî mehafilde bu vaziyet piyasadaki debbininin tamamen zail olmasının ve kuvvetli bir emniyet ve itimaden tezahürü telâkki edilmektedir. Bunda bilhassa son kararnameler başlıca âmil olarak görülmektedir.

Aşağıdaki rakkamlar ağustosun son günlerindeki fiatlarlarla şimdiki fiatlar arasındaki farkı göstermektedir:

	Ağustosun son günündeki fiatlar	Şimdiki fiatlar
	Lira Kuruş	
Düyunu muvahhade	53,75	58,25
Anadolu tahvilâtı	31,75	33,75
Mümessil senedat	32	36
Anadolu hisse sene	18,80	22
İkramiyeli D. Yolu	4,25	5,15
İstanbul Tr. Şirketi	45,50	47
İttihat Değirmencilik	22,75	25,10

SON DAKİKA

Mahmut Esat B. in şiddetli makalesi

Sabık Adliye vekili "Liberalliğin ölümü„ makalesinde ne diyor?

İZMİR, 6 (Hususî) — Sabık Adliye vekili Mahmut Esat B. Anadolu gazetesinde "Liberalliğin ölümü" başlıklı yazdığı makalelerde muhalefete ve farmasonluğa çok şiddetli hücumlarda bulunmaktadır. Mahmut Esat Bey bugünkü makalesinde ezcümle diyor ki:

Muhalif liberaller koca Türk milletine Yunanistanı örnek gösterecek lerine Fransayı İngiltereyi, Almanyayı, düşünseler, misallerini oralardan alsalar daha iyi olmaz mı?

Fakat bu onların işlerine gelmez: Zira bu büyük memleketlerde liberalliğin papucu dama atıldı. Yunanistanda bile liberaller kazanamadılar.

Bu buhranlı günlerde liberallik ellerini kavuşturarak memleketin, milletin acılarına seyirci kalacaktı. Liberallik devleti iktısat işlerine karıştıramaz, herkesin başına gelen kendi kusurudur. Cezasını çekmelidir.

Fakat anlamıyorlar ki camia hayatında fertlerin hareketi yalnız kendi iradelerinin mahsulü değildir. Liberallik prensipleri itibarile tıpkı farmasonluk gibi milliyetçiliğin ve vatan severliğin hâmisidir .

Yunanistanda askerî birlik bir beyanname ile dağıtıldı

ATİNA, 6. A. A. — Askeri birliğin Reisi olarak telâkki edilen Jeneral Othonaios bütün kıtaata bir tamim göndermiştir, Tamimde askeri birliğin yüksek komitesi Cümhuriyetin Çaldaris fırkası tarafından bilâkaydüşart tanınmış olduğunu halka bildiren Reisicümhur beyannamesinden sonra askerî birliğin teessüsün lüzum gösteren sebeplerin zail olduğu kanaatini ızhar etmekte ve yüksek komitenin askeri birliği idare etmek hususunda deruhte ettiği ve kâleti bırakmakta olduğu kaydolunarak birliğin derhal dağılmasını gerek ordunun ve gerek devletin menfaati namına tavsiye eylemektedir.

Jeneral Othonios tamiminde, göstermiş oldukları inzibattan dolayi birlik azasına teşekkür ederek dürüst ve kusursuz hareketleriyle bütün milletin kendilerini tes'it etmekte olduğunu kaydetmekte ve rejim mes'elesinin halline yardım etmiş olduklarından dolay itebrik eylemektedir.

Jeneral Othonainos ayni zamanda birlik azasını karşılıklı teahhütlerine yekdiğerini affetmeğe davet eylemektedir. Bu tamim ile askerî birlik bilfiil dağılmış telâkki edilmektedir.

Izmirde fabrikatörlerin istedikleri

İZMİR, 6. (Milliyet) — Fabrikatörler bugün sanayi birliğinde toplanmışlardır. İçtimada bir senelik mevadı iptidaiye ihtiyacı bir buçuk milyon lira olarak tesbit edilmiştir. Sanayiciler bundan başka mevadı iptidaiye için tenzilâtlı bir gümrük tarifesi tatbik edilmesini temennî etmeğe karar vermişlerdir.

Kadın yüzünden cinayet

İZMİR, 6. (Milliyet) — Bursadan otobüs işletmek için üç gün evvel buraya gelen Osman ve Hasan efelerle sabıkalılardan Alaettin bir arada sarhoş olmuşlar, en sonda kadın yüzünden aralarında kavga çıkmıştır.

Alaettin Hasanı ellerinden bıçakla yaraladığından Osman da Alaettinini tabanca kurşunu ile öldürmüştür.

Yunan-Türk dostluğu ve Yunan matbuatı

ATİNA, 6. A. A. — Elefteron Vima gazetesi, Türk-Yunan dostluğunun liberal fırka vaziyetinin sağlamlaşmasına bağlı olduğuu farzeden Türk matbuatının bu dostluk hakkında izhar ettiği bazı endişelerden bahsederek diyor ki: Türk-Yunan dostluğu bugün Yunanistan'ın sulhperver siyasetinin esaslı temellerinden birini teşkil etmektedir.

Bu dostluk herhanği fırka, iktidar mevkiinde bulunursa bulunsun Yunanistan'ın siyasetidir. Türk - Yunan itilâfları okadar kuvvetlidir ki onu hiç kimse sarsamaz.

Haftalık Siyasî İcmal

Geçen hafta Cenevre'de açılan Milletler Cemiyeti umumî heyetinin içtimaı kapandı. Cemiyetin on üçüncü senelik içtimaı olan bu defaki toplanış çok fevkalâde şartlar altında olmuştur.

Beynelmilel münasebetler buhran devresi geçirmektedir. Almanya, silâhlarda müsavatsızlığa karşı isyan ederek tahdidi teslihat konferansının bürosundan çekilmiştir. Bu, Almanya'nın haksızlık telâkki ettiği bir vaziyete karşı protesto yolunda attığı ilk adımdır. Kim bilir belki de ikinci adım Milletler meclisinden büsbütün çekilmek olabilir.

Bundan daha ehemmiyetli bir mesele de Aksayı Şark işidir. Cemiyet, Aksayı Şark meselesi hakkında Japonya'nın noktai nazarına aykırı gelen bir yol takip ederse, Japonya da Milletler meclisinden çekileceğini ima etmiştir. Bu şartlar içinde cemiyet aciz içinde çırpınmaktadır.

Bu aczi bu defa reisliğe intihap edilen İrlanda Başvekili De Valera, riyaset kürsüsünden söylediği bir nutukta çok açık bir tarzda ifade etmiştir. İrlanda devlet adamı, Milletler meclisinin hiç bir iş göremediğini ve efkârı umumiyenin itimadını kaybettiğini bildirmiştir. Bu acı hakikatler azadan hiç birinin hoşuna gitmemiş olacaktır ki, De Valera alkışlanmamıştır. Bununla beraber, İrlanda Başvekilinin sözlerinin hakikat olduğu herkes tarafından teslim edilmektedir.

* * *

Bu defaki içtima devresinde görülen işler meyanında başlıca şunlar vardır: Milletler cemiyetinin bütçesi ve hisselerini tediye etmiyen azadan tahsilât yapılması. İrakın Milletler meclisine girmesi ve inhilâl eden üç meclis azalığı için intihabat.

İnhilâl eden azalıklar için yapılan intihabatta Peru'nun yerine Meksika, Yugoslavya'nın yerine Çekoslovakya gelmiştir. Lehistan tekrar intihap edilmiştir. Bu defaki intihap ta gösteriyor ki meclis azalığı intihabatına gittikçe coğrafî mıntaka mülâhazası hâkim olmaktadır. Amerika kıt'asından inhilâl eden azalığa yine bir Amerikalı devlet intihap edildiği gibi Yugoslavya'nın yerine de yine bir vasatî Avrupa devleti geçmiştir. Lehistanın arka arkaya üçüncü defa olarak intihabı 1926 senesinde daimî azalık hakkındaki iddiasından vazgeçmek için kendisine verilen vaat iktızasıdır.

Türkiye'nin meclis azalığına intihabı Şarkî Avrupa devletlerinden birinin azalığı bittiği zaman olacağı anlaşılmaktadır.

* * *

Milletler meclisinde müsbet bir iş görülemezse de şimdiye kadar Cenevre'de bu kadar devlet adamının toplanışı, bir takım hususî temaslara vesile hazırlamakta idi. Bu defa bu da olmadı. Fransa ile Almanya hükûmetleri, mes'ul devlet adamları tarafından söylenen alenî nutuklarla uzun ve hararetli bir Polemike girişmişlerdir.

Herriot, Gramat'da söylediği bir nutukta Alman hükûmetini tekrar silâhlanmağı istemekle itham etmiştir. Herriot "Almanya hazırlanıyor, demiştir. Fransa bu şerait altında silâhlarını azaltamaz. Fransız Başvekilinin nutkuna Berlinde Alman Başvekili Von Papen cevap vermiştir. Alman Başvekili de Fransa'nın silâhları tahdit etmek istemediğini ve dünyanın bu yolda ilerlemesine engel olduğunu iddia etmiştir.

Bu nutuklar Cenevre'de öyle gayri müsait bir hava yaratmıştır ki Fransız ve Alman murahhas heyetlerinin biribirile temas etmesine bile mani olmuştur. Alman Hariciye nazırı Von Neurath, cemiyet içtimaını da yarıda bırakarak Berline dönmüştür.

Cenevre'de hususî surette müzakere ve hattâ temas edilemeyince İngiliz Hariciye nazırı Londra'da beş büyük devletin iştirakile bir konferans fikrini ortaya atmıştır. Ve dün akşam gelen telgraf haberleri bu konferans için davetin yapıldığını da bildirmektedir. Sir John Simon'un bu konferans fikrini Herriot ile görüştükten sonra ileri sürdüğü malûmdur. Ancak Fransa nazlanıyor. Bazı Fransız gazeteleri, Fransa'nın böyle bir konferansta yalnız kalması ihtimalini ileri sürerek Londra'ya gitmeği tavsiye etmiyorlar.

Fakat asıl müşkülât Fransadan değil, Almanya'dan geliyor. Almanya'nın, Londra'ya gitmek için Cenevre'ye gitmek teki şartları ileri sürmek istediği anlaşılıyor. Cenevre'deki tahdidi teslihat konferansına da ancak müsavat meselesinin her şeyden evvel tanınması şartile gideceklerini bildirdikleri de malûmdur. Esasen İngilizler Almanları Cenevre'ye götüremedikleri için idi ki bu Londra içtimaını ileri sürmüşlerdi. Şimdi Almanlar Londra'ya gitmekte de ayni şartları ileri sürerlerse, Londra konferansı toplanmayabilir.

* * *

İrak'ın cemiyet azalığına intihabı iki seneden beri bekleniyordu. İngiltere ile İrak arasında 1930 senesinde yirmi beş sene için imzalanan muahededen sonra İngiltere, İrak'ın cemiyete girmesine yardımını vadetmişti. İngiltere'nin cemiyete girmek için yapacağı yardım daima ve her devlet için ehemmiyetlidir. Fakat İrak için bu yardım mutlaka lâzımdı. Çünkü cemiyet İrak'ı İngiltere'nin mandasına terketmişti. Binaenaleyh İngiltere'nin mandayı tekrar cemiyete iade etmesi lâzımdır. İngiltere'nin de yaptığı budur. İrak'ın artık mandaya ihtiyacı olmadığını, müstakil bir devlet için lâzım gelen hususiyetleri haiz olduğunu bildirdi. Cemiyet te gûya İrak'ın vaziyetini tetkik etti. Harice karşı kendisini müdafaa edebileceğine, dahilde asayişi temin edeceğine kanaat getirdi ve cemiyete aza olarak kabulünü tavsiye etti. İki seneden beri bu formaliteler ile meşgul olunuyordu. Binaenaleyh geçen gün verilen nihaî karar da bir formaliteden ibarettir.

Tevfik Rüştü Bey bu münasebetle söylediği güzel bir nutukta İrak'ı selâmladı ve Suriye'yi de cemiyette aza olarak görmek istediğini bildirdi. Filhakika İrak aza olduktan sonra Suriye için de yol açılmış oluyor. Ancak Fransızlar henüz bu memlekette müstakar bir hükûmet tesis edememişlerdir.

* * *

Mançurya meselesini tetkik etmek üzere uzak şarka giden Lytton komisyonunun raporu neşredildi. Komisyonun tetkik

Yeni Fabrikaların Projeleri Rusyada Hazırlanacak

Ekonomi

Şikago sergisine hazırlıklar başladı..

Kusursuz bir tarzda iştirak için bir komite hazırlandı

1932 senesi haziranında açılacak olan beynelmilel Şikago sergisine resmen iştirak edeceğimiz için hazırlıklara başlanmıştır.

İktısat vekâletinden gelen emir üzerine bu hususta ihzaratta bulunmak üzere bir komite ayrılmıştır.. Sanayi müdürü Refik Beyin riyaseti altında teşekkül eden komitede İstanbul meb'usu Salâh Cimcoz, Gani, Daniş, Hasan Vafi, Evliya zade Nureddin, İpekiş müdürü Ali Hüseyin, Emin Âli ve Celâl Esat Beyler bulunmaktadırlar.

BORSA

(İş Bankasından alman cetveldir)

6 Teşrinievvel 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İst. Cabili	%6,1/2		
İzmir d. yolları	5	Elektrik	5,—
D. Muvahhide	58,—	Tramvay	5,--
Gümrükler	9,—	Tünel	5,—
Saydı mahi	6,50	Rıhtım	18,—
Bağdat	7,40	Anadolu I	33,75
T. askeriye	7,50	» III	35,40
İzmir Belediye İstikrazı	64	» Mümtesili	35,90

Esham			
İş Bankası	9,30	Terkos	32,75
Anadolu	21,70	Çimento Ar.	9,—
Reji	5,05	Ünyon dey.	25 —
Şir. hayriye	14,50	Şark dey.	2,65
Tramvay	46,75	Balya	2,60
Umumi sigorta	10,30	Şark m. cesa	2,30
Bomonti	23,50	Telefon	15,25

Çek fiatları			
Paris	12,06 —	Prag	16,94 45
Londra	7,30	Viyana	4,—
Nüyork	47,21	Madrit	6,77,88
Milano	9,21	Berlin	1,98,85
Brüksel	8,40,48	Varşova	4,20.85
Atina	78,69	Peşte	8,62,68
Cinevre	2,43	Bükreş	79.65
Sofya	66,03	Belgrat	32,09
Amisterdam	1.17,60	Moskova	10,87,50

Nukut (satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	171,—	1 şiliin, Av.	28,—
1 İsterlin	740,--	1 peseta	17,—
1 dolar	213,—	1 mark	50,—
50 liret	218,—	1 zoltı	24,—
100 f. Belçika	118,—	1 pengo	42,—
20 drahmi	27,—	20 ley	23,—
20 f. İsviçre	82,3—	20 dinar	69,—
20 leva	27,—	1 Çernovoç	—
100 floria	85,—	1 Altın	9,18
100 kur Çek.)	124,—	1 Mecidiye	94,—
		1 Banknot	2,37—

Beynelmilel tasarruf günü

Teşrinievvelin 29 uncu günü dünyanın her tarafında tasarruf günü addedilmektedir.

Millî iktısat ve tasarruf cemiyeti bu beynelmilel tasarruf gününe memleketimizin de iştirakine karar vermiştir. O gün Cümhuriyet bayramına da tesadüf etmektedir.

Vekâletin sorduğu süaller

İktısat vekâletinden sorulan suallere ve istenen malûmata cevap hazırlamak üzere Ticaret Odasında içtimalar yapan heyet bir tali komisyon intihap etmiştir.

Bu heyette Nazmi Nuri, Kâzım Ziya, Halil Ali, Dilber zade Şevket, Oto Andiryadi, Enis İpekçi, Hamza Ali ve Lûtfü Arif Beyler bulunmaktadır.

Mısırda buğdaya zam

Mısır hükûmeti buğday ve buğday unu reşmini yeniden tezyit etmiştir.

Ofisin bir tebliği

ISTANBUL, 6. A. A. — İhracat ofisinden tebliğ edilmiştir: "Fransa hükûmeti 1 teşrinievvel 1932 den 31 mart 933 tarihine kadar Fransaya it hal edilecek taze konserve, kuru,tuzlu ve tütsülenmiş balıkların kontenjanını tespit etmiştir.

Alâkadarlar. ofisten malûmat alabilirler."

Belediyede

Sultanahmet Meydanı

Park haline ifrağ edilmeğe başlandı

Belediye bütçesi tasdik edilip geldiği için Sultan Ahmet meydanında vücuda getirilecek parkın tesviyei türabiyesine başlanmıştır. .

Buraya 20 bin lira sarfedilecektir. Ancak bu tahsisat geniş meydanın etrafına demir parmaklık çevrilmesi için yetişmediği için parkın etrafına bir hail konacaktır.

Belediye tahsilâtı

Belediye tahsil şubesinde tahsilât geç yapılmakta, ekseriya ertesi senelere bakaya kalmaktadır. Belediye bu tahsilât işini daha faydalı bir şekle sokmağa karar vermiştir. Bu hususta daimî encümen tetkikat yapmaktadır.Merkezdeki ve şubelerdeki muhasebe memurları için bir kurs açmağa da karar vermiştir. Kursa münavebe ile bütün muhasebe memurları devam ettirileceklerdir. Kurs altı aylık devreler halinde devam edecektir. Memurlar bu suretle daha ziyade tecrübeli olarak iş görebileceklerdir .

Yine dilenciler

Son zamanlarda İstanbulda dilenciler faaliyetlerini gene artırmışlardır. Büyük caddelerde ve köşe başlarında bilhassa kadın dilenciler geleni geçeni rahatsız etmektedirler. Bu kadınların yanlarında, kucaklarında ekseriya küçük çocuklar da bulunmaktadır.

Belediye kaymakamlıklara bir tamim göndererek dilencilerle sıkı bir surette mücadele edilmesii bildirmiştir. Bu kadın ve çocuklardan çalışamıyacak derecede sakat olanlar Darülâcezeye sevkedilecektir .

Tekaütlük nizamnamesi

Belediye memurlarının haklarını korumak için yapılan Belediye memurları tekaütlük nizamnamesi ikmal edilmiş ve berayı tetkik Dahiliye vekâletine gönderilmiştir. Nizamname memurların lehine olan birçok maddeleri ihtiva etmektedir.

Zeynep Kâmil konağının önü

Veznecilerde Zeynep Kâmil konağı önündeki istimlâkât tamamen bitmiş ve burası geniş bir meydan olmuştur. Fakat tramvay kavşinin yeri değiştirilerek doğru hat inşası için yapılacak masrafı tramvay şirketi ödemek istememekte, belediyenin de bu masrafa iştirakini talep etmektedir. Şirket bu hususta Belediye ile müzakerata girişmiştir. İhtilâf hallolursa şirket yeni kavsi inşaya başlıyacaktır.

Mes'ut bir evlenme

Dün Park otelinde genç doktorlarımızdan Necmettin Şevki Beyle Beyoğlu Belediye sertabibi muallim Dr. İhsan Beyin kerimeleri Vedia İhsan Hanımın düğün merasimi tes'it edilmiştir.

Her iki genç evliye uzun saadetler ve refah temennî ederiz.

Profeser Orloff ve arkadaşları gitti

Yapılacak fabrikaların kat'î projelerini hazırlayacaklar

Dün Rusyaya avdet eden mütehassıslar vapurda

Anadolu'da açılacak pamuk kumaş fabrikaları hakkında tetkikatta bulunduktan sonra İstanbula gelen Rus mütehassıslarından Prof. Orloff ve üç refiki dün akşam Çiçerin vapurile Rusya'ya dönmüşlerdir.

Prof. Orloff, yeni açılacak fabrikaların kat'i projelerini yapmakla meşgul olacaktır.Prof. dün bize demiştir ki:

"— Rusya'da meşgul olacağımız işin ne kadar süreceği belli değildir. Kat'i projelerini yapacağimiz fabrikalardan, evvelâ Kayseri de, sonra da Nazlli de yapılacak fabrikanın projesini hazırliyacağiz. Bu iş bittikten sonra tekrar Türkiyeye gelmemiz muhtemeldir.

Türkiye pamukları hakkındaki tetkikatımız bitmiş gibidir. Bu pamuklarla ne gibi kumaşlar yaparak kabil olduğu bizçe anlaşilmiştir. Bu sebeple buradan nümuneler alıp Rusya'da tetkik etmeğe lüzum yoktur.

— Keten ve kendirlerimizi nasıl buldunuz?

— Keten ve kendir mütehassısı M. Golonin, Türk keten ve kendirlerini çok iyi buldu. Yalnız bunun miktarını artırmak icap ediyor. Burada mühim bir şey nazarımıza çarptı: Keten ve kendir iyi olduğu ve bunun artırılması kabil olduğu halde Türkiye'nin ayni maddeleri hariçten almasıdır.

Halbuki Türkiye keten ve kendir ihracatçısı olabilir. M. Golonin, tetkikatına devam için Kastamoni'ye gidecektir."

Prof. Orloff, Anadoludaki tetkikatı esnasında kendisine refakat eden genç sanayi mühendislerinden Kudret ve Fazıl B. lerle arkadaşlarının mesaisini sena ederek dedi ki;

"— Genç ve Avrupa'da tahsil görmüş olan bu mühendisler Türkiye için pek kıymetli birer unsurdurlar. Ben bu gençleri bazen mütehassıs diye ecnebi memleketlerden celbedilip, hiç bir kıymeti olmiyan yabancılara tercih ederim. Bu mühendisler Türkiyenin sana yileştirilmesi seferberliğinde kıymetli bir erkânı harp vazifesini muvaffakiyetle görebilirler."

Kim olduğu Anlaşıldı

Maznun olarak Ali isminde biri de yakalandı

Geçen cuma sabahı Feriköy Bulgar mezarlığı civarında öldürülmüş bulunan cesedin katili zannile bir kişinin yakalandığını dünkü nüshamız da yazmıştık. Emniyet müdürlüğü ikinci şube cinayet kısmı memurları, bir haftadan beri geceli gündüzlü yaptıkları tahkikat neticesinde bu kapalı cinayetin esrarını meydana çıkarmışlardır. Öldürülenin ismi Yusuf oğlu Ahmet Rifattır. Romanya muhacirlerindendir.

Aksaray civarında metresi olan Ümmiye isminde bir kadınla oturuyordu. Maktul Ahmet Rifat, zabıta tahkikatına göre katil ve sirkat gibi vakalardan sabıkalıdır.

Geçen hafta cuma günü gecesi Feriköy Bulgar mezarlığı önünden geçerken bir soygunculuğa uğramış ve ayni zamanda öldürülmüştür.

Maznun sıfatile çoban Ali yakalanmıştır. Alinin arkadaşları olduğu da zannedilmekte ve tahkikata devam olunmaktadır.

Yerli Mal Piyangosu

Fakir çocuklara yardım edilecek

Millî iktısat ve tasarruf cemiyeti Himayei Etfal cemiyetile birlikte bir yerli malı piyangosu tertip etmiştir. Hem yerli malların revacı için, hem de fakir çocukların menfaatine tertip edilen bu piyango 1933 senesinin ilk günü çekilecektir. Piyango 200,000 bilet üzerine tertip edilecek ve 150,786 bilete isabet olacaktır. İkramiyelerin mecmuu kıymeti 25000 liradır.

Lehistan yeni bir hat açıyor

Lehistan seyrisefain idaresi yakında Köstence'den başlıyarak İstanbul ve İzmir'den geçmek üzere, Hayfa'ya kadar bir hat tesisine karar vermiştir.

Maarifte

Tehacüm Fazla

Bir ilk mektep talebeyi almayor

Bu sene ilk mekteplere çok talebe kaydedilmiştir. Bazı mektep binaları mevcut talebeyi istiap etmiyecek derecededir. Haber aldığımıza göre, Beyoğlu 18 inci ilk mektebe 600 ü mütecaviz talebe kaydedildiği için mektep binası tehlikeli bir manzara arzetmektedir. Bu mektep binası heyeti fenniye tarafından muayene ettirilmiştir. Verilen raporda binanın bu kadar sıkleti çekmeğe tahammülü olmadığı bildirilmektedir. Bu mektepten üç dört sınıfın civar mekteplere nakledilmesi tekarrür etmiştir.

İzmirden gelecek muallimler

İzmir vilâyeti muallimlerinden olup İstanbul vilâyeti emrine verilen muallimlerin listesi Maarif Vekâletince tasdik edilerek gönderilmiştir.

Bu listeye göre Topaltı mektebi muallimi Hüsnü bey Beyoğlu 34 üncü mektep muallimliğine, Alsancak mektebi muallimi Hüsnü Bey İstanbul 55 inci mektep muallimliğine, Dumlupınar mektebi muallimi Düriye hanım İstanbul 24 üncü mektep muallimliğine, Misakı millî mektebi muallimlerinden Adalet hanım Beyoğlu 4 üncü mektebine, Belgamanın Zübide hanım mektebi muallimi Saime hanım Üsküdar 15 inci mektep muallimliğine, Kuşadası muallimlerinden Ferit bey İstanbul 5 inci mektep muallimliğine.

Kuşadası muallimlerinden Saime hanım İstanbul 18 inci mektep muallimliğine, Kuşadası muallimlerinden Tevfik bey İstanbul 22 inci mektep muallimliğine, Reddilhak mektebi muallimi mübeccel hanım İstanbul 43 üncü mektebine, Reddilhak mektebi muallimi Meliha hanım Kadıköyü 6 ıncı mektebine, Urla Birinci mektep muallimi Fevzi bey Beyoğlu 41 inci mektep muallimliğine tayin edilmişlerdir. .

Etıbba odasında

Etıbba Odası, heyeti idaresi dün mutat içtimaını yapmış ve meslekî bazı mukarrerat ittihaz etmiştir. Oda reisi Tevfik Salim Pş. pazartesi günü Avrupa'dan avdet edecektir.

Beykozda yangın

Evvelki gece Beykozda Arpacık çiftliğinde yangın çıkmış ve geç vakte kadar devam etmiştir.

Keriman Halis Ecenin vatandaşlarına tavsiyesi:
Güzel ve sağlam olmak istiyorsanız, siz de benim gibi Türk üzümü, Türk inciri Türk fındığı yiyiniz!
MILLÎ IKTISAT VE TASARRUF CEMIYETI

Bursadn tevhit işleri

BURSA 4 — Birleştirilen tütün, içki, tuz ve barut inhisarları başmüdürlüğünün yeni kadrosu geldi. Başmüdürlüğe Balıkesirden İbrahim Bey tayin edilmiştir.

Birleşen inhisarlar kadrosunda bazı değişiklikler olmuştur. Bursa içki müdürü Saffeddin Bey dördüncü şube müdürlüğüne getirilmiş, İnegöl müdürü Hasan Bey açığa çıkarılmış, yerine Gemlik müdürü tayin edilmiştir.

Dördüncü şube müdürü Ali Rıza Bey Gemliğe müdür olarak gönderilmiş ve diğer bazı memurlar de açıkta kalmıştır.

Tütünden maada inhisar binaları tahliye edilmiştir.

Hüsnü B. geldi

İnhisarlar umum müdürü Hüsnü B. dün Bursa'dan avdet etmiştir.

Mahkemelerde

Kara Ali hakkındaki karar nakzedildi

Nakız usule ait sebeplerden ileri gelmiştir

Gebze ve civarında halka dehşet vermek, İbrahimi teammüden, Kör Hasanı Kastan öldürmek ve Mümin isminde birisini öldürmekten suçlu Kara Ali ile arkadaşları Ahmet, Halil ve Pala Hüseyin hakkındaki ağırceza hükmü nakzedilmiştir. Kara Ali evvelce ağırceza mahkemesinde idama bedel 30 sene ağır hapse, Ahmet 12 sene 3 ay hapse, Halilde yaşından dolayı 3 sene hapse mahkûm olmuştu.

Temyiz mahkemesi mahkûmların talebi üzerine duruşma yapmış ve neticede ağır ceza mahkemesinin hükmünü 19 noktadan nakzetmiştir.

Mahkeme bu nakza uymuş, müddeiumumiden mütaleasını sormuş müddeiumumide evvel emirde şahit celbi icap ettiğini, diğer nakız sebeplerinin şahitlerin dinlenildiği celsede tetkik edileceğim söylemiştir.

Diğer nakız sebepleri zabıt varakasının duruşmada okunmaması, hüküm tefhiminde zabıt kâtibinin hazır bulunduğunu zabıtnamede yazılmamış olması, mahkeme masrafının tayin edilmemiş bulunması, bir duruşma zabıtnamesinde aza mülâzimi Remzi beyin imzası olmaması gibi usüle dair sebeplerdir.

Müddei umuminin talebine karşı maznunların vekili Vedat bey demiştir ki:

— Diğer nakız sebepleri bugün tetkik edilmelidir, aksi takdirde mu hakeme uzayacaktır. Müvekkilim mevkuftur, yeni yapılan bu muhakeme neticesinde beraet edecektir. Daha fazla mevkuf kalması adaletle kabili telif değildir. Tahliye hakkında da karar verilmesini isterim. Esasen müvekkilim hastadır, tıbbı adliden alınmış raporlar vardır, okunsun.

Vedat beyin bu telebi kabul edilmiş, raporlar okunmuştur. Raporlar da Ali Ağanın Daülküûle müptelâ olduğu anlaşılmıştır. Heyet müzakereden sonra tahliye talebi hakkında bilâhare karar verilmek üzere şahit celbi için müzakereyi 3 teşrinisanıye bırakmıştır.

119 bin liralık ihtilâs davası

Malûllerin 10 seneliklerinin tevzii esnasında 119 bin küsür lira ihtilâs etmekten maznun olan Bakırköy mal müdürü Nail Beyle sarraf Mehmet Salih beyin ve diğer gayrı mevkuf 11 kişinin muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde başlanılmıştır

Dünkü muhakemede sarraf Mehmet Salih bey tahliye talebinde bulunmuş, heyeti hakime müzakereden sonra bu talebi kabul etmiştir. Muhakeme gelmiyen şahitlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Film facıası

Kaçakçılar filmi alınırken idare ettiği otomobil devrilerek bir kişinin ölümüne, bir kişinin de azasının noksan kalmasına sebep olan Darülbedayi aktörlerinden Talat efendinin muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde devam edilecekti. Fakat ehli vukuf raporunun henüz gelmediği anlaşıldı ve muhakeme 24 teşrinisaniye bırakıldı.

Uyuşturucu madde değilmiş

Uyuşturucu mevat satmaktan suçlu Litonyalı Philip Schiffman efendinin muhakeemsine dün ağırceza mahkemesinde başlanılmıştır. Philip ef. mahkemede bir tercüman vasıtasıylâ istiçvap edilmiş, sattığı şeylerin uyuşturucu mevat olmayıp bir nevi talk olduğunu söylemiştir.

Muhakeme şahit celbi için başka güne kalmıştır.

Feyzi Daim B.

Mahkemei asliye reisi evveli Feyzi Daim Beyin istifasında ısrar ederek vazifesinden ayrıldığını yazmıştık.

Feyzi Daim bey dün adliye binasına gelmiş ve arkadaşlarıylâ vedalaşmıştır.

---

edecenği meselenin mahiyeti malûmdur: Geçen senenin eylûlünde Japonlar Çinin bir cüz'ü olan Mançurya'yı işgal etmişler ve orada müstakil bir hükûmet tesis etmişlerdir. Japonların iddialarına göre Mançurya hükûmeti, Mançurya'daki halkın Çinden ayrılmak hususundaki arzularından doğmuştur. Çin bunu kabul etmiyor. İş yalnız Çin — Japon davası olsaydı, halli kolaylaşırdı. Fakat Amerika da alâkadardır. Rusya'nın alâkası vardır. Avrupa devletlerinin alâkaları vardır. Amerika, Japonya'nın bu hareketini bir takım beynelmilel mukaveleleri ihlâl eder mahiyette telâkki ediyor. Hülâsa birinci derecede ehemmiyeti haiz beynelmilel bir ihtilâf mevzuudur.

İşte Lytton'un riyasetindeki komisyon bu karışık vaziyeti tetkik için gitmişti. Ve uzun tetkikten sonra raporunu neşretti. Raporda bir orta hal şekli tavsiye edildiği anlaşılmaktadır. Mançurya'nın Japonya'nın işgali altında bırakmağı kabul etmemekle beraber, eski vaziyetin de iadesini tavsiye etmiyor. Fakat bu tavsiye her iki tarafı da memnun edeceği yerde alâkadar olmayan devletlerden maada kimseyi memnun etmediği anlaşılmaktadır. Bütün alâkadar devletler kendi noktai nazarlarında ısrar ediyorlar. Japonya , Mançurya'yı tanıdığından geri gitmek istemiyor. Çin arazisini parçalanmaya razı olmuyor. Amerika istatukoyu temin eden muahedelerden ayrılmıyor. Her halde Lytton raporunun neşri, dünyayı uzak şark ihtilâfının halline doğru ileriletmemiştir.

* * *

İngiliz kabinesinde geçen hafta tahmin ettiğimiz tebeddül olmuştur. Kabineden üç nazır çekildi. Altı müsteşar da istifa etti. Çekilen nazırların yeri mesai fırkasından ayrılıp ta Mac Donald kabinesine giren Snowden'dir. İkisi de Liberallerin Samuel zümresine mensup olanlar, yani Liberal an'anesine hakikaten saplı kalanlardır. Bu iki nazır da fırka lideri Herbert Samuel ile Archibald Sinclair'dir. Başvekil Mac Donald, münhal kalan yerlerin ikisini Muhafazakârlarla birini de Simon taraftarı Liberallerle doldurmuştur.

Liberallerin kabineden çekilmelerile hükûmetin meclisteki vaziyeti çok zayıflamıyor. Çünkü esasen yalnız Muhafazakâr fırkaya istinat etmekte demektir. Ancak haricî manzarası millî bir hükûmet olduğu içindi ki kabine o şekilde muhafaza edilmek isteniyordu. Liberallerin ayrılmalarına sebep, Ottava konferansında kabul edilen ve İngiltere'de bir gümrük himayesi sisteminin kurulmasına çığır açan kararlardır. Kabineden çekilen Liberaller, bu kararların hiç olmazsa, dünya iktisat konferansından sonra tatbikine geçilmelerini istemişlerdir. Bu talepleri kabul edilmeyincedir ki kabineden çekilmişlerdir.

İngiliz kabinesi meclisteki kahir ekseriyeti muhafaza etmekle beraber, hükûmetin hüviyeti değiştiği inkâr edilemez. Mac Donald hükûmeti bu tebeddüllerden sonra daha az millî ve daha çok fırka hükûmeti mahiyetini almıştır.

* * *

Hint milliyetperveri Gandi, altı gün devam eden oruçtan sonra yemek yemeğe başladı. Gandi'nin oruç tutmasına sebep, muhtelif Hint hükûmetleri parlamentolarındaki temsil nisbetleri tesbit edilirken, Parya denilen aşağı tabaka Hintlileri bir ekalliyet telâkki ederek müntehiplerin ayrılması ve kendilerine ayrı temsil hakkı verilmesi idi. Gandi oruca başladıktan sonra Paryaların reisi olan Ambedkar ile yüksek tabaka Hintliler temas ettiler. Çetin bir müzakereden sonra bir itilâfa varıldı. Bu itilâfa göre, gerek yüksek tabaka Hintliler ve gerek Parya'lar intihabatı beraber yapacaklar yani ayni müntehiplere rey vereceklerdir. Fakat temsil hakkı muhafaza edilmektedir. Yani meclislere muayyen nisbette yüksek tabaka Hintli, muayyen nisbette de Parya intihap edilecektir.

Gandi'nin itiraz ettiği en mühim nokta müntehiplerin ayrılması idi. Bu mesele halledilince ve İngiliz hükûmeti de bu tesviye tarzını kabul edince Gandi de orucu bozdu. Fakat şimdi daha mühim bir oruçla tehdit ediyor. Yüksek tabaka Hintliler, Paryaları aşağı tabaka telâkki etmekte devam ettikleri takdirde tekrar oruca başlayacağını söylemiştir. Dünkü oruç Hintlilerin siyasî haklarını temin etmek için İngiliz hükûmetine karşı idi. Bu yeni oruç ta tahakkuk ederse, Hintliler arasındaki sınıf farklarını kaldırmak için yüksek tabaka Hintlilere karşı olacaktır.

* * *

Yunan komşumuzda son intihabattan sonra hasıl olan buhranlı vaziyet vuzuha doğru yürümeğe başladı. Malûmdur ki kral taraftarı Çaldaris fırkası 96 meb'us intihap ettirmişti. Venizelos bu neticede cümhuriyet için tehlikenin büsbütün büyüdüğünü görerek, fırka lideri Çaldaris'ten vaziyetin tavzihini istedi. Hükûmet teşkilinden evvel bu nokta mühimdi. Çaldaris Reisicümhur Zaimis'e gönderdiği bir mektupta cümhuriyet rejimini tanıdığını ve bunu asla mevzuu bahsetmiyeceğini bildirdi. Reisicümhur da meseleyi kapanmış telâkki ettiği hakkında bir beyanname neşretti. Ve rejim meselesi bu suretle halledilmiş oldu.

Vaziyetten en ziyade endişe gösteren Venizelos'un dahi bu teminatı kâfi gördüğüne nazaran, ikide bir tazelenen ve Yunanistanın sükûnunu ihlâl eden rejim meselesi kapanmış demektir.

Şimdi bu mesele halledildikten sonra hükûmet teşkiline sıra geliyor. Venizelos rejim meselesi halledilirse, Çaldaris'in bile iktidara geçmesinde mahzur görmediğini söylemişti. Şimdi bu barışıklıktan sonra millî bir kabinenin teşkili mevzuu bahistir. Ve esasen intihabatın neticesine göre ancak bu mümkündür. Ne Venizelos fırkası, ne de Çaldaris yalnız başlarına hükûmet teşkil edemiyecekleri gibi, bu iki fırkadan birinin iştirak etmediği bir koalisyon kabinesi, iki fırkanın birleşmesile teşekkül edecek bir millî hükûmetten daha çok müşküldür. Yani Yunan devlet adamları ya millî hükûmet, yahut ta yeni intihap şıklarından birini tercih etmelidirler. Ergeç intihabat yapılacaktır. Fakat belki de bir defa millî hükûmeti denemek isteyecekler...

Ahmet ŞÜKRÜ

Milliyet

Asrın umdesi «*MİLLİYET*» tir.

7 T.EVVEL 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için	Hariç için
	L. K.	L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava açık olacak, rüzgâr şimal istikametlerden hafif kuvvette esecektir.

6-10-932 tarihinde hava tazyiki 767 milimetre en çok sıcaklık 28 en az 14 santigrat kaydedilmiştir.

HİKÂYE

Otomobilde

— Fransızcadan —

Bobette " Birden bire„ — Şen den bir şey istiyeceğim ama, hayır demiyeceksin.

Robert " İhtiyatlı" — Neymiş o?

Bobette — Direksiyonu bana ver.

Robert "İşitmemiş gibi" — Amma da fena yol burası..

Bobette — Hiç te fena yol değil.. Hattâ biraz vites vermek için bundan iyi yol mu olur? Direksiyonu bana ver, göreceksin.

Robert "Yine işitmemiş gibi"— Allah belâsını versin şu çukurların..

Bobette — Ayol, o kadarcığa çukur mu derler. Direksiyonu iyi kullandın mı, hiç te çukurun üstüne düşmezsin. Yahu, duymayor musun, Şu direksiyonu ne olur biraz bana ver de, ben idare edeyim.

Robert — Canım, işte gidiyoruz ya..

Bobette — Peki biraz da ben kullansam, kıyamet kopmaz ya.. O kadar seviyorum ki otomobil idare etmesini. Kuzum direksiyonu bana ver, şu karşıki ağaca kadar götüreyim. Öyle hoşuma gidiyor ki..

Robert — Burası eğlenecek yer değil..

Bobette — Amma da fena adam mışın sen.. Sanki neden direksiyonu ban avermiyorsun? Sanki kullanmasını bilmiyor muyım? Pek âlâ, öyle de iyi kullanıyorum ki..

Robert — Canım işte gidiyoruz ya..

Bobette — Doğrusu sen çok kaba bir adam olmağa başladın. Kulak tıkayacağına, şu direksiyonu bana ver.. Bak, şimdi yol burada düm düz..

Robert — Bak, şu öndeki giden adama.. Sağır mı nedir? O kadar klakson çalıyorum da aldırıyor mu?

Bobette — Ah, bu yürümesini bilmiyen adamlar yok mu? Hem de tam yolun ortasından giderler. Geçen gün az kalsın Blanche'in arabasile böyle birisini çiğneyordum. Ne olur, kocacığım ver şu direksiyonu bana..

Robert — Blanche nasıl, iyi mi?

Bobete — İyi.. Fakat ben sana Blanche'den bahsemiyorum. Direksiyondan behsediyorum. Son günlerde sana ne oldu bilmiyorum ki.. Ne istesem reddediyorsun.

Robert — Haksızlık ediyorsun Bebette..

Bebette — Pek âlâ doğrusunu söyliyorum. Geçen hafta bir manto görmüştüm de istemiştim..

Robert — Canım, sen çocukluk ediyorsun. Pek âlâ, biliyorsun ki bu manto çok pahalı idi. Hattâ sen bile pahalı bulmadın mı? Kesemize göre değil,demedin mi?

Bobette — Pek âlâ manto pahalı idi. Direksiyon da parayla mı? Haydi Robert, şu direksiyonu bana ver de, biraz de ben eğleneyim.. Hem göreceksin, öyle yavaş gideceğiz ki..

Robert — "Nihayet kararını vererek" — Pek âlâ, vereyim.

Bobette — Haydi ver, şöyle bir kenarda dur, yerlerimizi değiştirelim.

Robert — Biraz sabret, cicim, direksiyonu sana vereceğim amma, şimdi değil..

Bobette — Ya ne zaman?

Robert — Bir kaç dakika sonra.. Vadettim, vereceğim, o kadar.. Yalnız Martignz'ye varalım..

Bobette — Orada ne var?

Robert — Orada şimendifer istasyonu var.

Bobette — Şimendifer istasyonundan bize ne?

Robert — Karıcığım, oraya vardığımız zaman direksiyonu sana vereceğim, ben de trenle geri döneceğim. İşte bu!

FELEK

Atina Seyahati

Bu sene de, geçen iki senede olduğu gibi Atinada yapılacak Balkan oyunlarına bir kafile gönderdik.. Spor işlerinde içi beni, dışı başkalarını yakan münasebetim dolayısile bu kafilelerin sevk ve idaresinde birinci derecede alâkam var. Geçen iki sene Atinaya bizimkileri ben götürmüştüm. Bu seyahatin bir sürgün seyahatinden daha tatsız olduğunu söylersem inanınız, çünkü ben ikisinin de tadını tatmış bir adamım. Buna rağmen bilhassa beni tanıyanlar, aleyhimde bir demediklerini koymamışlardı.. Bu sene gazeteden Fransaya seyahatim sebebile uzun müddet ayrıldığım için Atinaya gidemedim ve doğrusu bundan pek te memnunum. Ancak geçen seneler bana çatanlar bunda memnun değil. Ezcümle sol açık Selâmi İzzeti gördüm. Bana sordu:

— Atinaya ne zaman yolculuk?.

— Gitmiyorum.

— Yok canım! Neden?

— İşlerim var da ondan..

— Yazık! desene! Doya doya sana küfür edemiyeceğiz... Daver de piyasada yok!.. O da çatamıyacak.. Tatsız olacak vesselâm..

Bu seneki Atina seyahati pek püfyüs!..

Selâminin samimî sözlerine teşekkür,ve gitmediğime bir kere daha şükrettim.

Uydurma memur..

On beş, hele ay geçmez ki; gazeteler bir sahte memur vakası nakletmesinler... Dediklerine bakılırsa bu işle geçinen bir takım cür'etkârlar varmış.. Yaşlı, halsiz, türkçe az bilir, korkak bir takım kadınlara mu sallat olup para sızdırıyorlarmış. Esasen vaziyet böyle şeylere biraz müsait..

Cemiyetlerin, imtiyazlı şirketlerin, Belediyenin, Evkafın tahsildar ve memurları gün aşırı bina ve dükkânlara uğrarken sırtlarında eğer eski resmî elbise giymezlerse halkın beriki çakır pençelerin elinden kurtulmasına imkân yoktur.. Bunların ellerinde vesika olup olmadığını bilmiyorum amma, kılıklarının vazifelerile alâkadar bir şekilde olmadığı muhakkak. Hiç değilse bu temin edilse belki sahte memur vak'aları azalır.. .

Kavunlarımız tekrar rağbette?!

Gazetelere nazaran bizim kavunlar Londrada büyük rağbet görmüş. Âlâ şey! Burada amca beyin göbeği kadar kavunu beş kuruşa satmaktansa Londraya göndermek daha hayırlıdır. Lâki ben ne zaman kavunlarımızın rağbette olduğunu gazetelerde okusam, aklıma Fransaya gönderdiğimiz kavunlar gelir... Onlar için de gazeteler: "Kavunlarımız Fransada büyük rağbet gördü" diye yazmıştı... Halbuki kavunlarımız kontenjan sebebile Marsilyaya çıkarılmıyarak (Praga) vapurunun ambarında çürütülmüştü.. Umarım ki; bu sefer işin içinde ticaret ofisimiz yoktur..

FELEK

Gazetecilerin kongresi

Dün İstanbul Matbuat Cemiyeti kongresinin akdı mukarrer di. Fakat ekseriyet olmadığı için kongre birinci teşrinin onuncu pazartesi gününe bırakılmıştır.

* * *

İstanbul Matbuat Cemiyeti Kâtibi Umumîliğinden:

İstanbul Matbuat Cemiyetinin senelik kongresi ayın onuncu pazartesi gününe tehir edilmiştir. O gün saat on üç buçukta cemiyet azasının behemehal merkezi teşrifleri.

DOKTOR
EMİN ŞÜKRÜ
Dahili hastalıklar mütehassısı
Her gün öğleden sonra İstanbul Türbe Babıâli Caddesi No. 10
Telefon 2,2622

Memlekette

Kardeş Katili

Tarla yüzünden taşla kardeşini öldürdü

Alâiyeden yazılıyor: — Burada çok feci bir cinayet olmuş, iki kardeşten biri diğerini öldürmüştür. Cinayet bir tarla taksimi yüzünden çıkmış ve şöyle olmuştur. Alâiyenin Kadıyakası yaylasından Dendili Mustafa ve Mevlût isminde iki kardeş babalarından kendilerine miras kalan tarlaların taksimi için amcaları Dendili Hasana müracaat etmişler, fakat onunla konuşurlarken biribirlerile kavgaya başlamışlardır.

Kavga neticesinde iki kardeş biribirlerine taş atmışlar, fakat Mevlûdun attığı taş Mustafanın başına isabet etmiş ve ölümüne sebep olmuştur. Mevlût tevkif edilerek Adliyeye teslim olunmuştur.

Neden öldürdü?

Gaziantepten yazılıyor:— Burada bir cinayet olmuş, Koyunlu aşiretinden bir sütçü kahvede oturup oyun oynamakta olan akrabasından bir genci göğsüne dört kurşun sıkarak öldürmüştür. Yakalanan katil cinayetin sebebini söylememektedir.

Mardin kalesi tehlikeli

Mardinden yazılıyor: — Mardin kalesi şehrin bir kısım mahalleleri için büyük bir tehlike teşkil etmektedir. Bilhassa Büyük mahalle kalenin altındadır. Ara sıra kaleden yuvarlanan cesim kayalar, üzerine düştüğü evleri harap bir hale getirmektedir. Evvelki gün bu yüzden bir facia olmuş, Millî zadelerin evinin üzerine bir kaya düşmüş ev yıkılmış, Millî zadenin 14 yaşındaki oğlu ezilerek ölmüştür.

Belediye kaleyi yıktırmıya ve tehlikenin önüne geçmiye karar vermiştir.

Bursada sanayi birliği

BURSA, 4 — İktısat müdürü Dr. Necdet Beyin teşebbüsü ile burada bir sanayi birliği teşkil edildi. Birlik için ilk toplantı Halk fırkası binasında yapılmıştır.

İçtimada, Bursadaki sanayi erbabını temsil eden heyetler hazır bulunmuştur.

Dr. Necdet Bey, birliğin yürüyeceği yol hakkında, fikirleri aydınlatacak izahat vermiş, birliksiz san'at varlıklarının zararından, buna mukabil el birliği ile çalışmanın lüzum ve faydasından uzun uzadıya bahsetmiştir.

İpekli mensucat ve ipek sanayii demir, deri, bıçak, destere, değirmencilik, tahan ve şekerleme sanayiini temsil etmek üzere gösterilen namzetlerden yedi kişilik bir heyet seçilmiştir.

Bu heyet şu zevattan teşekkül ediyor; Sabık mebus Osman Nuri, fabrikatör Nihat Sabri, Süleyman, Kâzım, Ahmet Necati, Salim Beylerle Remzi usta.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş arayanlar

506 — Almanyada yüksek tahsil görmüş ve Bolonya konservatuvarından mezun almanca, fransızca, italyanca, türkçe ve rumca lisanlarına vâkıf iyi bir aileye mensup bir hanım kız piyano dersi vermek ve kız mekteplerinde musiki muallimliği yapmak arzusundadır..

* Hususî piyano dersleri tecrübeli bir Matmazel, hanım kızlara hususî piyano dersleri vermek arzusundadır, arzu edenler Hayriye sokak Çorlu apartıman 6 N. dairede.

* * *

329 — 330 senesi İstanbul Sultanisi mezunlarından olup halihazırda hiç bir işle meşgul değilim. tüccar yanlarında ve fabrikalarda kâtiplik vazifesine talibim. Maaş (45 — 50) lira arasındadır. Elimde bonservislerim vardır. Arzu edenler Milliyet İş bürosunda "S„ rumuzuna müracaat etsinler.

Adres:
Babıâli Vilâyet karşısındaki kıratanedeki Şükrü Bey vasıtasile M. Sabri.

RADYO

Bugünkü Proğram

İSTANBUL — (1200 metre) 18: Birinci kısım alaturka saz, 19,5 gramofon, 21 ikici kısım alaturka saz.

BÜKREŞ — (394 metre) 21,45 dört kişi ile kilise havaları.

BELGRAT — (430 metre) 20 Fransızça ders, 21 Varşovadan nakil, 23 günün haberleri, sonra Avrupada bir gezinti.

ROMA, (441 m.)— 21,45 muhtelit konser, 22,30 komedi, 23 konser.

PRAĞ (488 m.) — 20 Heran Sekstet, 20,30 armonik, 21 konser.

VİYANA, (517 m.) — 20,50 Tirolde kilise havaları, 21,40 orkestra, 23,15 dans havaları.

PEŞTE (550 m.) — 20,15 konser, 22 salon orkestrası.

VARŞOVA (1411 m.) — 20 muhtelif, 20,45 radyo gazetesi, 21 musikili musahabe, 21,15 senfoni, 24 dans havaları.

BEERLİN (1635 m.) — 20 doktorun tavsiyeleri, 21 Kolonyadan naklen (Balzak'ın büyük çocuğu) ismindeki komedi, temsili müteakip dans havaları.

Kadıköy Mal-müdürlüğünden:

Milliyet gazetesinin 26/9/932 tarihli nüshasında çıkan ilânımızda müzayedesi bir hafta uzatılan Kadıköyünde Oton efendi sokağında 27/29 No. lu sırf mülk dükkân ve evin açılan müzayedede değer kıymeti bulmadığı için bir ay zarfında pazarlık suretile satılacaktır. Taliplerin Salı günleri saat 2 buçukta satış komisyonuna müracaatları. (5285)

SİNEMALAR

Bugün MELEK SİNEMASINDA
En büyük 2 artistin:
JEAN MURAT — KATE de NAGY
EN BÜYÜK BİR ŞAHESERİ:
AŞKTA GALİP
Binlerce seyredicilerini zevkle mestetmektedir.
Filme ilâve: PARAMOUNT DÜNYA HAVADİSLERİ gazetesi
Bugün saat 11 de tenzilâtlı fiatlarla matine

GLORYA'da
MARCELLE CHANTAL
CHARLES VANEL ve
GABRİEL GABRİO
le beraber temsil ettikleri
KANUN NAMINA
nuazzam filminde pek büyük nuvaffakiyetler kazanıyorlar

BUGÜN
ŞİK SİNEMADA
Mevsimin en büyük muvaffakiyeti
MONTE KARLO BOMBALAR ALTINDA
Fransızca sözlü filmini mutlaka gidip görünüz.
Mümessilleri: Halkın en mahbup artistleri
KATE de NAGY
ve JEAN MURAT

Dünyanın birinci artisti
EMİL JANNİNGS
MARLEN DİETRİHlerin
GRETA GARBOLARIN
hakikî rakibesi
ANNA STEN
İHTİRAS FIRTINALARI

2 misilsiz san'atkâr
LİLİAN HARVEY
HENRY GARAT
ELHAMRA
sinemasında gösterilmekte olan
Cennet Kuşu
filmile size bugün en zevkli en neşeli bir tarzda 2 saat eğlendirmeği.
TAAHHÜT EDERLER
Büyük UFA Opereti
İlâve: Paramount Dünya Havadisleri gazetesi. Bugün saat 10,45 te tenzilâtlı fiatlarla matine

BUGÜN : HERKES
MAJİK
sinemasında
CHARLOTTE SUSA ve
GUSTAV FRÖHLİCH
tarafından temsil edilen
YABANCİ BİR BAYRAK ALTINDA
namındaki muhteşem Rus filmini görmelidir.
Rus dansları...
Rus aşkları...
Rus Şarkıları...
İlâveten: R. K. O. halihazır Dünya Havadisleri. Bugün saat 10,30 da tenzilâtlı seans.
Dühuliye 25 kuruştur

Bugün
ALEMDAR
sinemasında
TEHLİKELİ YOLLAR
Meraklı ve müheyiç aşk ve sergüzeşt filmi
GARY COOPER ve
SİLVİA SİDNEY
tarafından temsil edilmiş fevkalâde bir film.
İlâveten: Paramount Halihazır Dünya Havadisleri.
Gündüz 2 - 4 - 6. Gece 9,30 ta

İstanbul Belediyesi

Darülbedayi Şehir Tiyatrosu Temsilleri
Bugün matine saat 15,30 ve suvare saat 21,30 da

YEDİ KÖYÜN ZEYNEBİ
Yazan : Hauptmann
Nakl eden Seniha Bedri Hanım
Umuma mahsus.

* * *

Darülbedayi müdürlüğünden:

Tiyatromuzda Balet dersleri başlamıştır. Bu meccanî derslerden istifade etmek istiyen, vücutları dansa elverişli genç hanımların her gün saat ikiden beşe kadar Darülbedayi rejisörüne müracaatları ilân oluunur.

ZAYİ — İzmir orta mektebinden aldığım tasdiknamemi zayettiğimden yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Kemal oğlu ŞUAYİP

Sultanahmet Beşinci Sulh hukuk mahkemesinden: Beyoğlunda Tarlabaşında 157 numaralı hanede mükayyet ve Pariste ikamet etmekte iken ölen ve terekesine mahkememizce vaziyet olunarak tasfiyesine karar verilen Ohanes Çamiçyan efendinin alacak ve borçlularının alacak ve borçlarını kayit ettirmek üzre tarihi ilândan itibaren bir ay içinde mahkememize müracaatları lüzumu ilân olunur.

"Milliyet„ in edebî romanı: 7

ROMAN

Yazan: Falih Rıfkı

— Şu parasızlıkta bari yıldırım inse, bin iki yüzü birden beynime inse! Ahh... Eski memuriyetleri bulsam, ne yapacağımı bilirim. 40 buçuk lira takaüt maaşı, 40 sene namus! [Aşağısını sarhoş taklidi yaparak okuyunuz!] Namus ha! Sende varsa, mezara götür, bakalım kim artırır? Namus.... Safra.. Balon safrası.. Çıkmak ister misin, her gün bir torba kadar doldurup yere atmalı! Şu yanımızdaki köşke bak, sahibi hırsız defterdar... Açıkta demir atmış kotrayı görüyor musun? Sahibi kim? Bilirsin ya, Karabetin mallarını kurtaranı... Yüzüme ne öyle bakıyorsun? Suriyede çal, Şişlide konak, Erenköyünde köşk... Rumelide vur, Anadoluda çiftnudan namus getirdin mi, tahtakurulu ev, hırsızın şoför aylığı kadar sadaka! Akşamları Hüseyin Beyin masasını bulamazsan, ciğerini de kavuramazsın.. Sonra namuslu idim. diye övündü mü, karından, hay budala, eşten dostan, sıkılganmışsın, korkakmışsın, beceriksizmişsin...

Üçüncü sarhoş — [Daha yayvan ağız okunacaktır.] Bir biletim, bir de yosma kızım var. Efemm... Gelecek kışa kadar bilete bir şey vurmazsa, kızımı kolundan tuttum mu, doğru "Cümhuriyet" müsabakasına! Millet güzeli yetiştirmek günah mı? Ütülü kaşlar, Mübecel sultanın bir buçuk başı kadar elma baş, Keriman Ecenin bir kaç santim fazlası ye benzetiriz. Efemm.. Parise seyahat, Amerikaya seyahat... Lokantaya götür, hem yemek hem üstüne para! Terziye götür, hem esvap hem üstüne para! Pek daraldın mı, balosunu müzayedeye çıkarırsın... Hişş.. Kazinocu başı, sen ne veriyorsun? Binden aşağı inip te, beni Taksim Maksim dolaştırıp durma!

İkinci sarhoş —Şu Düzce mi, Hendek mi, saraya halayık gönderen köyler nerede idi, bari o taraflara gidip bir kaç toy kız bulsak, bir sene fındık fıstık, kraliçe değil, [yumruğunu masaya vurarak] imparatoriçe yetiştiririz..

Artık bu konuşma sarhoş salyasına bulaşmış yapışık kelimeler ve kırık kadeh gibi dağılmış cümlelerle sürüp gidiyor. Kalktım. Evime dönüyorum. Son iskemleler arasından geçerken hırçın bir kadın sesi:

— Hahaaa.. Tabiî.. Sana mı gelecekler? Otomobilin mi var, çayın mı var, sırasıra ziyafetlerin mi var? Yazın gel kumda tim yoktu. Dönüp baktım, kimlerdi, biliyor musunuz, Ayşe ile Ahmet!

— 6 —

İçerenköy'de mal ucuzlamıştır

— Acaba biraz alafrangalık yapamaz mıyım, diye düşündüm. Ve "Milliyet" gazetesi müdürlüğüne şu mektubu gönderdim:

Muhterem efendim,

Şu ilânı bir iki gün gazetenizde neşreder misiniz: "Bir muharrir mevzu aramaktadır. Hayatlarında roman mevzuu olabilecek hatıra ve vakaları olanların "Milliyet" gazetesinde «Ç» adresine göndermeleri rica olunmaktadır.

* * *

Bir kaç gün boşum demektir. Var kuvveti bacaklarıma verip kırları dolaşmak isteyorum. Fakat tam kapıdan çıkacağım zaman, üstüme bir üşenmedir, çöküyor.

Enerjiyi terbiye etmedikten sonra, aklı bir kâğıt sepeti gibi doldurmaktan ne çıkar? Cıgara içenlerden tütünün zehir olduğunu bilmeyen bir tek kinıdır, diyebilirim. İnsanlar akıl, aramadığından ve bulmadığından değil, iradesizlikten bedbahttırlar. Akıl, henüz, insan mekanizmasındaki tam yerini bulmamıştır..

Bu ilim çıkmazından sonra sadede gelelim Bir sabah iyi bir fırsatla karşılaştım. Semtin tellâllarından biri eve geldi:

— Beyefendi, bu taraflarda satılık köşk, bağ, çamlık, arsa her şey var. Hep biribirinden ucuz... Tahtası parasına köşkler, duvarı pahasına arsalar, odunu değerine korular.. Eğer niyetiniz varsa..

Sözünü kestim:

— Tabiî.. Tabiî.. Ben de böyle bir şey arayorum. Hemen bugün öğleden sonra çıkarız.

Yürümek için bundan daha iyi çare arasam bulamazdım. Saat üçe doğru İç Erenköyedoğru yollandık. Tellâl sordu:

— Efendim, arsa mı istersiniz, ev mi? 5000 den aşağı mı, yukarı mı? Deniz tarafı mı, iç taraf mı? fırsat hangisi ise...

— Öyle ise evvelâ en kelepirini gezelim.

Uzun müddet yürüdük. Bir duvardan geçiyoruz. Ankaranın küçük dağının bütün taşı bu bahçeyi sınırlamağa elverir, ya elvermez. Fatih Mehmet nasıl sur meraklısı ise, Sultan Hamit duvar meraklısı idi. Kendisi, vezirleri, paşaları, beyleri hepsi kat kat duvarlanmışlardır. Taş.. Taş.. Taş.. Taşların ortasında kereste.. Kereste.. Kereste ve ahşabın içinde talaş adamlar! Yalnız ahırlar sağlamdır. Denebilir, ki İstanbula Sultan Mecit saray, Sultan Aziz karakol, Sultan Hamit te ahır bıraktı.

— Buyurunuz, dedi; eski vezirlerden Hüseyin Paşanın köşkü... Daha yeni boyattılar. Yirmi üç odalı köşk, iki selâmlık, ayrı ayrı kiraya verebilirsiniz, bir koca bostan, yanınızdaki komşu daha geçen sene 500 liralık meyva ve zerzevat sattı, 5 dönüm bağ, bir kütük üç okka kadar üzüm verebilir, bilmem amma, en iyi şarap ta bu terseniz kendi kuyunuzun suyu, isterseniz terkos... Ya şu çamlara bakınız, biri bin lira değer, köşkün ikinci katı Adalara kadar alıyor.

İkinci bir tellâl taşra kılıklı bir kadınla erkek gezdiriyor. Kulağıma eğilerek:

— Fındık tüccarıdır. İşallah sizin gibi bir zata kısmet olur.

Tüccar şimdiden proje yapıyor:

— [Karadeniz ağzına çevirtiniz.] Ha şurasına inek koymalı.. Ha burasına kümes.. [Tellâla] Bu toprakta tütün nasıl olur?

Soluk yüzlü bir genç kız bağ kapısına doğru geçti:

— Hanımefendinin kızı.. Kocası kokain alır, [gülerek] zati hep bu yüzden satıp savdılar.

Tüccar duraladı:

— Ağaçların fazlasını kesmeli..

Tellâl — Ne diyorsunuz, efendim, hepsi Avrupadan gelme çamlardır. Kaç senede yetişti!

SİNEMA ÂLEMİ

Haftanın filmleri

Elhamra: (Cennet Kuşu) Lilian Harvey, Henry Garat .
Artistik: (Kadın Peşinde), Armando Falconi, Mary Kid.
Operada: (Vatan uğrunda). Jadviga Smosarska, A. Brodzisez.
Melek: (Aşkta Galip). Kathe de Nagy, Jean Murat.
Gloryada: (Kanun Namına), Marcelle Chantalle, Charles.
Majik: Vanel (Yabancı bayrak altında). Charlotte Süza , Güstav Frolich,

Elhamrada

Cennet kuşu

Lilian Harvey, Henry Garat, Lucien Barous

Viktor Metrodeli olduğu büyük otelin ruhudur. Her şeyi o yapar; her kesin işini görmeğe hazırdır; en güç işler onun elinden çıkar, hûlâsa, o olmazsa müşteriler otelde en lüzumlu ve esaslı bir şeyin eksik olduğuna hükmederler.

Amcası elli seneden beri bu otelde şasördür.

Viktor da amcası da karılarından ayrılmışlardır. Viktor'un karısı Jenny iki sene evvel Dansöz olmak için Viktor 'u brakmış, yengesi de onu takip etmiş.

Bir gün meşhur dansöz Ria Bella otele gelir. Viktor bu meşhur dansözün kendi karısı olduğunu görür. Fakat bir ihtiyar çapkın olan zengin Dük d'Oribo karısına refakat ediyor, ona kur yapmaktadır, Jenny kabul etse evlenmeğe de razi.

Hakikatte Jenny otele kendisini kocasına yeniden sevdirmek emelile gelmiştir. Viktor ise karısının boşanmak için geldiğini, Düşes olmak istediğini zannediyor; boşanmağa katiyen muvafakat etmeyeceğini söyleyor, karısının sanatinde hiç mehareti olmadığına kanidir. Jenny buna kızıyor; bu defa hakikaten boşanmak istiyor.

Rasgeldiği bir avukat Jenny'ye Viktor'un kendisini dövmeğe, meselâ bir tokat vurmağa sevk ve tahrik etmesini tavsiye eder, Viktor her şeye bir kuzu gibi tehammül eder.

Jenny Dük ile birlikte emprezaryosu ile buluşmak için Paris'e döner; Viktor Dükün metrdoteli olur; Dükün Jenny ile evlenmek hevesi şiddetlenmiştir.

Jenny'nin Paris'te ilk vereceği oyundan sonra Dük Jenny ile nişanlandığını ilân etmek fikrindedir; Dün'ün bu tasavvurundan Jenny'nin haberi yoktur.

Dük bütün şık ve kibar dostlarını tiyatroya davet etmiştir ; Viktor ise tiyatronun yarısını mahallenin aşçıları, hizmetçi kızları, uşaklarıle doldurmuştur. Jenny sahneye çıkar, tiyatroyu dolduran bu halkı görünce şaşırır, kendinden geçecek hale gelir; iyi okuyamadığı şarkıları halk ıslıkla karşılar, dansözün eteği bir yere ilişir; halkta ıslıktar artar. Viktor bu ande sahneye sıçrar, eteği kurtarır, şeytani ve neşeli bir şarkı ile Jenny'yi çeker götürür.

Muvaffakiyet,.. İki kalp musiki ve aşk içinde yeniden birbirini bulur.

Artistikte

Kadın peşinde

Armando Falconi - Mary Kid- Grazia Del Rio

Cines - Pittaluga İtalyan şirketinin en büyük İtalyan artistlerinden Armando Falconi, Mary Kid ve Grazia del Rio ile İtalyanca hazırlamış olduğu mutesna filmlerden biri de "Kadın peşinde" dir.

Bu filmde mühim yeniliklerden biri hareket ve müzika kısmına fazla ehemmiyet verilip, muhaverelerin ancak mevzuu izah için icap eden yerlere müshasır olmasıdır. Bundan mada lüksede son derecede ihtimam olunmuştur.

Operada

Vatan uğrunda

Jadviga Smosarska - A. Brodzisz- P. Samborski

Tarih kadar eski bir medeniyete malik olan Polonya, san'at noktai nazarından çok ileri gitmiş ve şimdiye kadar tekmil dünyaca tanınmış bir çok şair, musikişinas, artit, fen adamları... ilh... yetiştirmiş bir memleket tir. İşte, bu filmde göreceğiniz Jadviga Smosarska, milletinin bütün şisine, zarafetine, tetvarüs etmiş ve gerek güzzelliği, gerek san'ati itibarile seyredenleri mesteden, hayrette bırakan sehhar bir Polonya yıldızıdır.

Çar devrinin, hakkını arayan ve hürriyetini isteyen ahaliye karşı zulüm ve itisaf yaptığı, şiddet gösterdiği son senelerinde ,tahsil ve terbiye görmüş sınıfa mensup olanlar, gizli içtimalar aktederek memleketlerinin siyasetine bombalar ianesile

"Kanun Namına,, filminden bir sahne

tedirler. Bu meyanda valiye karşı da bir suikast tertip olunur. Bunun mürettiplerin Semp kaçara kzenğin bir arazi sahibinin yanına girer ve onun kızı ile sevişir... fakat, bunların saf saadetleri çok sürmez. Komiteden aldığı bir mektup Sempi vazife başına çağırmaktadır ... İren onu birden bire kaybeder...

Nihayet adresini elde eder. Fakat, oraya geldiği vakit, arkadaşı tevkif edilmiştir...

İren ayni evde yerleşir...

Bir gün polisin takip ederek tevkif ettiği ihtilâlciler arasından yaralı olarak kaçan Semp, bilmeyerek İren'in odasına iltica eder. O sırada gelen polisler tarafından her ikisi de tevkif olunur.

Semp mahkemede bir şey söylemez. Ona her türlü işkenceyi yaparlar, ağzından tek bir lâf bile alamazlar.

Serbest bırakılan İren, bir hile ile Sempi Kaçırır ve müheyyiç bir takibe rağmen, Sibiryanın karlı orman ve vadileri arasından, Troyka, onları, saadetlerine kavuşturmak için muakkiplerinden sür'atle uzaklaştırır...

Film, çok kuvvetli, heyecanlı, zengin vak'alar ve güzel manzaralarından mada mevzu ve teknikinin kudreti itibarile fevkalâde calibi dikkattır.

Halkımızın, hararetle alkışlayacaklarına hiç şüphe etmediğimiz Jadviga Smosarska, yalnız başına bu filmde bütün bir mevcudiyet, bir san'at ve şiirdir.

Melekte

Aşkta Galip

Kathe de Nagy-Jean Murat

Gemiş telgraf salonunda memurlar arasında Rober Kurnter durmadan çalışıyor. Şefine bir paket sigara almağı teklif eder. Sefi "ellisi beşe" bir paket almasını söyler. Tütüncü at yarışlarında müşterek bahis biletleri de satıyor;sokakta kalabalık, pek ziyade. Bahis inceliklerini Rober tütüncüsün gişesi etrafin saran bu halk arasında bir "ellisi beşe" ister.

Tütüncü beş numeralı at üzerine elli frank bahse giriştiğini zannederek Robere bir bilet verir, Roberin verdiği elli frangin üstünü geri vermez. Rober israr, tütüncü red etmek te devam ederler. Kavga fena netice vermek üzre iken oparlör beş numaranın kazandığını ilân ederler. Bu Rober için on aylık maaşına muadil 800 marklık bir kârdır.

Şimdi hayat, zevk ve... koşular onun içindir.

Rober bir takım elbise giyedikten sonra şik bir beygibi koşu yerine gider. Bir güzel kız Elen Ponta onu kibar bir genç zanneder, tanışırlar; kız Kurtnerin babasına ve Hokey şampiyonu olan nişanlısı Huntere takdim eder.

Roberde paralar çarçabuk suyunu çekmiştir. Sevdiği kızın yanında bulunabilmek için her çareye başvurur. Otelde vestiyerde çalışan annesi hakikatı kıza söylemesi boş yere oğlunu tazyik eder. Rober cesaret edemez otelin barinda dansörlük hizmetini kabul eyler. Roberi seven Elen iptida aldanır, fakat müdür otelin dansörünü masasına davet etmesini rica ederek vaziyeti kıza anlatır, havsiyeti kırılan, hiddetlenen Elen Roberden uzaklaşır, fakat onu görmek arzusuna da mukavemet edemez.

Şimdi Rober otelde telefon olmuştur. Elen her vesile ile onu yukarıya çıkartıyor.

Bir gün Rober yerinde yokken Elenin babası Nevyorka çekilmek üzre yazdığı telgraf Roberin arkasında verir. M. Pontanın serveti bu telgraf tabidir . Roberle Elen biri birinden ayrı yaşamak mümkün olamıya cağını anlamış birlikte kaçmağa karar vermişlerdri. Gderler. Rober arkasında kendisine teslim ettiği mahut telgrafı çekmeğe unutmuştur.

Telgrafin çekilmemesi M. Pontanin eshamında çok yükseltmiş servetini on misli artırmıştır. Ponta unutkan ve bahtiyar telefoncuyu her tarafta aratıyor.

Kız kaçırmadan ve elmas aşırmadan dolayi arandiğini zanneden Rober Pontanın huzuruna gelir. Kızını ve kârının yarısını alır.

Gloryada

Kanun Namına

Marcelles Chantal, Charles Vanel, Gabriel Gabrio

Kanun aleyhine hareket etmek öyle pek kolay ve rahat iş değildir. Cemiyeti muhafaza için kuvvteli bir ordu vardır, ki bu ordunun fertleri her gün bin bir macera geçirirler.

Bu tehlikeli maceralardan birisine atılmış olan üç polis müffetişinden Klamar, komiser Şovalyeye müracaat ederek, arkadaşları Lanselo ile Ludovikten ayri olarak bu işi takip etmek istiyor, ve verilen müsade üzerine çetenin peşine düşüyor, çinli mahallesine giderek mühim bir iş yakalıyor. Maamafih haydutlar da onu görmüşlerdir. Klamar da kaçıyor.

Bir gece sabaha doğru devriye polisi yolda ,sahipsiz bir otomobil buluyor . Otomobilin içinde kan lekeleri ve kanli bir kadın eldiveni vardır. Derhal harekette geçen müfettiş Lanselo ile Ludovik, arkadaşları Klanırın cesedini nehirde boğulmuş bir halde buluyorlar, onun intikamını almağa karar veriyorlar.

Bunun üzerine klamara habercilik eden Mireyl isminde bir kadından bu işi, başında Sandra isminde bir kadın olan bir kaçakçı çetesinin yaptıklarını öğreniyorlar, onu yakalayip üstünü başını arıyorlar amma, bir şey bulamıyorlar. Hem üstelik kadının yanında bulunan bir sefaret kâtibi başlarına siyasi bir hâdise açıyor.

Sandra ile bu sefaret kâtibi Kot d'Azüre gidiyorlar. Yolda takip edildiğini anlıyan Sandra kaçıyor, başka bir trende, yalnız başına seyahat ede nbir gençle tanışıyor, sevişiyorlar.

Bu esnada, otomobilin şoförü yakalanıyor ve avinde kanlı eldivenin öteki teki bulunuyor.

İsmi Amede olan şoför müthiş bir istintaka rağmen susuyor.

Sandra sevgilisi Marseli, içinde çetenin kaçak afyonları olan vapura götürüyor. Fakat orada birisi gelip rahatlarını bozuyor. İsmi Polak olan bu adam, çetenin reisidir. Hemen Parise dönülmesini emrediyor.

Bu arada Komiser Şövalye Marsilyaya geliyor. Sandranın odasına giriyor. Orada bir adam vardır. Bu Sandranın sevgili Marseldir.

Marsel ise hakikatte bir polis müfettişidir. Marsel önce Sandraya olan aşkından susuyorsa da sonra her şeyi söylüyor, asil mühim haydudun Polak olduğunu bildiriyor.

Majikte

Yabancı bir Bayrak altında

Charlotte Suza - Gustave Froeuliet

Şövalye Marsele haydutları takip etmesini söyliyerek, Parise haydutların trenle geleceklerini bildiriyor.

Bu film aşağı yukarı bir harp filmidir. Bittabi macera da sevilen bir kadın ve seven bir zabit vardır. Bütün safahatı itibarile şayani dikkat ve muvaffak olmuş bir eserdir. Gerek mizanseni, gerek vukuat zilsilesindeki insicam ,daha sonra da artistlerin iyi oyunları filmi kuvvet ve kuvvet vermektedir.

"Aşkta Galip,, filminde Kate von Nagy ve Jean Murat

"Yabancı bir bayrak altında,, filminden bir sahne

"Cennet Kuşu,, filminde Lilian Harvey ve Henry Garat

Zasu Pittsde nihayet kocadan ayrıldı

Sinemanın tanınmış simalârından birisi de hiç şüphesiz Zasu Pitts'tir. Sinemaya yeni girenler onu o kadar iyi tanımazlar.

Rejisör Eric von Stroheim onu bir gün bulup meydana çıkarmıştı. Kadının birinci sınıf trajediyen olduğunu ve en müşkül rolleri başa çıkarabileceğini anlamıştı. Şimdiye kadar ailede en iyi geçimli olarak tanınan Zasu'nun hir temes'ut olmadığı sonradan anlaşıldı. Kocası sabık boks meneceri Tom Gallery, zannedildiği gibi karısı ile tamamile anlaşmış bir insan değildi.

Zasu temsil ettiği filmlerdeki kadar hayatta bedbaht bir kadındı. Yalnız çocukları onun için birer teselli idiler.

Çocukları? Daha doğrusu bu çocuklardan bir tanesi kendisinin değildir. Veremden pek fecî bir tarzda ölen maruf artist Barbara la Marré'in oğludur.

Zasu Pitts Barbarayi çok severdi. Kadının kendi çocuğunu ne kadar sevdiğini de bilirdi. Annesi ölünce de, oğlunun bir darüleytama gönderileceğini biliyordu. Küçük Mick Zasu'yu da annesi kadar seviyordu. Aldı, kendisine evlâtlık yaptı. Kocası Tom Gallery da bu fikre iştirak etmişti. Artık Mick kızı Ann ile beraber yaşıyordu.

Tom Gallery de evlâtlığını seviyordu .. Fakat bu adam biraz sert ve haşin tabiatlı idi. Çocukları sevse de analarına karşı o kadar değildi. Hattâ Amerika gazeteleri boks Menecerinin karısına dayak attığını bile iddia ederler.

Artık geçimsizlik kurdu bir defa aileye girmişti. Zasu bu şekilde yaşanamıyacağını anlamıştı. Talâk davası açtı ve nihayet resmen boşandılar. Şimdi Tom sabık zevcesine oldukça mühim bir para verecektir. Hattâ bu parayi verip vermiyeceği de cayi sual görünmektedir. Bu nevi para mecburiyetlerinden kaçmak isteyenleri Amerikan kanunu uzun müddet hapse mahkûm etmektedir.

Şimdi Zasu kocasından ayrıldıktan sonra tekrar sinemaya avdet karar vermiştir. "Prensin düğünü„ gibi kuvvetli filmler çevireceğine şüphe yoktur.

'Vatan uğrunda,, filminden bir sahne

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Büyük bir Müsademe

Cenup şakilerinden on biri öldü, yirmisi yaralandı

URFA, 5 — Gazveci tabir edilen cenup şakileri dün Harran ovasına bir baskın yapmışlardır. Köylüler silâhsız bulunduğundan kendilerini müdafaa edememişler, yalnız Urfaya haber göndermişlerdir. Urfadan derhal kamyonlarla bir jandarma müfrezesi gönderilmiştir.

Jandarmalar şakileri muhasara etmişler ve müsademe başlanıştır. Müsademe neticesinde gazvecilerden on biri ölmüş, yirmisi yaralanmış, yirmisi esir edilmiştir. Yirmi at, yirmi tüfek ve bir çok eşya igtinam edilmiştir.

Gazveciler İniza aşiretine mensupturlar. Geçen sene reisleri Muhcum paşa ile birlikte bir taarruz yapmışlar, fakat büyük bir hezimete uğramışlardı. Bu arada Muhcum paşa da ölmüştü. Şimdi bunun intikamını almak istemişler, fakat yeni bir darbe daha yemişlerdir.

Bu vak'a üzerine silâhsız bulunan Harran köylülerine hükûmet tarafından silâh verilecektir.

Hanım merkez Memuru

Dün emri geldi

Merkez memurluguna talip olan Hukuk mezunlarından Huceste Hanımın emri gelmiştir. Huceste hanım polis dördüncü şube sivil merkez memurluğuna tayin edilmiştir..

HUCESTE H.

Kendisi pasaport işlerine bakacaktır. Huceste hanım işine başlamıştır. Ancak dün kendisine Sultanahmet'te merasim esnasında bir muvezzi çarpmış ve yüzünden hafifçe zedelenmiştir. Huceste hanıma beş gün istirahat verilmiştir.

Hariçle telefon muhaberatı

Ecnebî memleketlerle telefon muhaberatının daha iyi bir hale getirilmesine Posta ve Telgraf umum müdürlüğü tarafından çalışılmaktadır.

Ecnebî memleketlerle olan telefon muhaberatı münasebetlerini takviye için, posta idaresi (Taşıyıcı cereyanlar) namiyle yeni bir tertip kabul etmiş ve bunun tesisatı ikmal edilmiştir. Bu suretle Ankara — İstanbul arasındaki telefon muhaberatını idare eden iki devre üçe ve İstanbulla Edirne arasındaki telefon muhaberelerini temin eden devre dörde çıkarılacaktır. Bu devrelerden İstanbul — Edirne arası devreleri doğrudan doğruya Avrupa ile telefon muhaberatına tahsis edilecektir. Bu Taşıyıcı cereyanlar yakında çalışmıya başlıyacaktır.

İncir ve üzüm günü

İZMİR, 6 A.A. — Şehrimiz millî iktısat ve tasarruf cemiyeti, yaptığı bir içtimada nefis mahsullerimizden üzüm ve incirlerimizin memleket dahilinde sarf ve istihlâki için incir ve üzüm günleri ihdasına karar vermiştir.

İhdas edilecek günlerde ordumuz, mekteplilerimiz, memurlarımız ve halkımız üzüm ve incir yiyecek ve bu bereketli mahsullerimizin sarfına ve bu suretle mahsul fiyatını arttırmak için küçükte olsa yardımda bulunacaklardır.

İncir ve üzüm günlerinin tayini için pek yakında bir içtima yapılacaktır.

Halkevi idare heyetinde

Halkevi umumî idare heyeti içtimaı dün yapılmamıştır. İçtima

İsmet Pş. nın İki mühim Nutku

(Başı 1 inci sahifede)

ki nutku söylemişlerdir:

Aziz Arkadaşlarım,

Bugün burada benim için söz söylemeğe mevzu ve sebep yoktu. Fakat hakkımda o kadar tezahürat gösterdiniz ki teşekkür etmeği vecibe sandım.

Köprü için ve Fırat'ın ehemmiyeti noktasından fennî, İktısadî kıymetlerini arkadaşlarım söylediler. Benim burada ilâve edeceğim nokta şudur: :

Eser, mühimdir. Ve diğer büyük umran esasları gibi yollar, mektepler köprüler de iktisadî teşekküller gibi mürim bir eserdir. Burada bilhassa bir noktayı nazarımızda canlandırmak isterim. Eser, doğrudan doğruya bütün Türk milletinindir. Onun şevketini, şanını temsil eden cumhuriyetinindir.

Köprünün benim ismime izafe edilmesi, bir teveccüh ve muhabbet eseridir. Buna samimî minnet ve şükran hislerimi söylemek isterim. Bu adı koyan, Büyük Şefimiz Reisicümhur Hazretlerinin bu lütfü, gelecek nesillere memleket için elinden geleni yapmağa çalışanların takdiri için bir örnek olsun diye koymuşlardır.

Bugün ve gelecek nesiller daha birçok eserler yapmıya mecburdurlar. Vatan, yeni nesillerin şanları, şerefleri daha yüksek olacaktır. Bu eserden, hep beraber geçmek üzere sizi davet ediyorum

Başvekilin Malatyadaki nutku

MALATYA, 6 A.A. — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri şerefine dün akşam Belediye tarafından 150 kişilik bir ziyafet verilmiştir. Ziyafetin sonlarına doğru Malatya mebusu Mahmut Nedim Bey bir nutuk söylemiştir. Müteakiben İsmet Paşa Hazretleri aşağıdaki nutku irat buyurmuşlardır:

Yüksek heyetinizin içerisinde bulunduğumdan, hakkımda gösterilen samimî tezahürata teşekkür etmek üzere söz alıyorum.

Arkadaşlarım ve ben vilâyet hududuna girdiğimizden itibaren çoşkun bir hissiyat ile karşılaştık. 15 günden beri memleketin büyük bir kısmında vazife maksadiyle seyyahat yapıyorum. Bu seyyahatten çok derin memnuniyetle döndüğümüzü söyleyebilirim, Her tarafta gördüğüm vaziyet şudur; Memleket her sahada esaslı bir teşekkül devri geçiriyor. Bu devrin teşkilâtlanması gerek siyasî ve idarî ve gerekse iktısadî şekle göre her sahada günün ilerleyor. Her muhitte yapılmış eserler bir iki değil yapılan ve tasavvur olunan mühim birçok eserler vardır ve bu eserlerden memnuniyetle bahsolunuyor.

Medeniyet yolunda ilerleyen dahilde ve hariçte şan ve şereti artan bir memleketin yarınki neslini daha parlak eserler vüvude getireceği muhakkaktır.

Arkadaşlar,

Mahmut Nedim Bey arkadaşımızın ve benim memleketimiz ve dairei intihabiyemiz olmak münasebetiyle müntehiplerimiz karşısında biribirimizi şirin tutmak maksadiyle söylediği nutukları iltifatkâr sözlerine teşekkür ederim. İntihap ettiğiniz meb'usların ve vekillerin size vereceği hesaplardan hiç bir zaman mahcup olmıyacaksınız.

Bir iki gün aranızda kalacağız. Bu fırsattan istifade ederek Malatyada tetkikatta bulunacağız. Meselelere ve ihtiyaçlara yakından temas edeceğiz.

İstirap ve ihtiyaçlarla uğraşmak her noktada bizim hayatımızı doldurur. Her devlet için yarına bugünden hazırlanmak ve her vakit hazır bulunmak bir ihtiyaçtır. Türkiye daima hazır bulunmak ve yarını bugünden iyi ve yüksek yapmak için uğraşıyor.

Dolaştığım yerlerde ve burada bir çok ihtiyaçlar gördük. Bunların bir kısmının gelecek seneye bırakılması için samimî münakaşalar yapacağız. Bu bir iki gün içinde birbirimizden güzel hatıralarla ayrılacağız.

Memleketin her tarafında bariz bir faaliyet ve hayatiyet gördüm. Bunu size huzuru kalple ve serin kanlılıkla söyleyorum.

Bunun için dolaştığım yerlerin müsbet intibaatını size naklederken bugün ve yarına nurlarla geçecek Ulu Reisimizin hayatımızdan da kıymetli olan afiyetini ve gölgesinin üstümüzden eksik olmamasını temenni ederim.

Nafia müsteşarı

İZMİR, 6 (Milliyet) — Nafia müsteşarı Antalyadan şehrimize gel

İstanbul kurtuluşunu sevinçle yadetti..

(Başı 1 inci sahifede)

tepler, esnaf cemiyetleri ve halkin iştirakile Taksim cumhuriyet meydanında pek parlak bir geçit resmi de yapılmıştır. Geçit resmine iştirak edenler, dün saat 10 a kadar Sultanahmet Meydanında toplanmışlardır.

Saat 10 da

Kolordu Kumandanı Şükrü Naili Pş. nın 9 sene evvel, 6 teşrinievvelde Sirkeci'de karaya ayak bastığı tam saat 10 da Selimiye'den ve diğer mevakiden 21 er pare top atılmış, ilk top sesi duyulunca, limandaki büyük küçük bütün vapurlar düdük çalmiye başlamışlardır. Bu esnada bütün kara ve deniz nakil vasıtaları ve halk, oldukları yerde 2 dakika bilâhareket durmuşlar, İstanbul'un kurtuluşunu aziz kanlarile ihzar eden büyük şehitleri takdis etmişlerdir.

Taksime hareket

Toplar atıldıktan sonra, saat 10 u 5 geçe Sultanahmet'te toplanmış olan kıtaat, mektepler ve cemiyetler, önde motosikletli polisler olduğu halde sırasile askerî bando, Harbiye, Tıbbiye, Deniz Harp Mektebi, Kuleli, Maltepe askerî liseleri, bir piyade taburu, bir süvari bölüğü, bir topçu taburu, bir muhabere bölüğü, Şehir Bandosu, bir polis müfrezesi ve polis mektebi, itfaiye, Darülfünun, mekteplerin izcileri, liseler talebesi, mehtu takımı ve esnaf cemiyetleri mümessilleri Sultanahmet Meydanından hareket etmişlerdir. Alay, önde muzika çalarak, Salkımsöğüt, Reşadiye caddesi, Köprü, Şişane, İstiklâl caddesini takiben yollarda halk tarafından alkışlanarak, Kolbaşı Taksim cümhuriyet meydanına gelince tevakkuf etmiştir. .

Taksimde

Meydanın Ayaspaşa'ya giden caddenin kenarında Belediyece insa ettirilmiş bulunan tribünde Fahrettin ve Kolordu K. Şükrü Naili Pş.lar, silindir ve jaket atay lâbis oldukları halde Vali Muhittin, Merkez K. polis M., Darülfünun fakülteleri reisleri, inhisarlar ve diğer devair erkânı, Ruşen Eşref B. ve diğer bazı mebuslar, erkânı askeriye ahzi mevki etmişlerdi.

Kıtaat durunca, Vali Muhittin, Belediye reis muavini Hâmit, C. H. F. Vilâyet idare heyeti reisi Cevdet Kerim, polis M. Fehmi B. ler tribünden kalkarak âbidenin önüne gitmişlerdir. Bu sırada bir polis müfrezesi saf nizamında yüzleri âbideye karşı selâm vaziyetinde durmuş ve Muhittin B. tarafından bu merasimle âbideye Belediye namına hazırlanan büyük bir çelenk konulmuştur. Bunu müteakip âbidenin yani başında ahzi mevki eden Harbiye Mektebi muzikası istiklâl marşını çalmış, ve selâm vaziyetinde dinlenilmiştir.

Nutuklar

Bundan sonra, tribünün tam karşısında yapılmış bulunan kürsüye Şehir Meclisi âzasından Avni B. çıkarak yüzü tribüne karşı olduğu halde şehir namına bir hitabe irat etmitşir.

Avni B. bu hitabesinde ezcümle demiştir ki:

"— 9 yıl evvel tesadüfün değil, büyük bir isabetin ve fedakârlığın neticesi olarak İstanbul ve diğer işgal feciasına uğramış aziz vatan parçaları kurtarılmıştı. Ben, İstanbul'un bugününe kavuşma günü diyorum. Çünkü, İstanbul, onun işgalden nefret duyan Türk camiası, nurlu günde mukadder ordusuna kavuşmuştu."

Avni B. şehir namına orduya ve onun büyük kumandanlarına şükranlarını arzetmiş ve (Seni derin bir minnetle alkışlıyoruz. Yaşa büyük Türk ordusu) diye nutkunu bitirmiştir.

Avni B. den sonra, Darülfünun ve gençlik namına müderris Muslihittin Adil B. heyecanlı bir nutuk irat ederek ezcümle demiştir ki:

"— Marmara'nın mavi ve engin ağuşunda İstanbul çok elemli ve feci yıllar süren felâketler içinde kalmıştı. 9 sene evvel, bugün İstanbul yeni bir hayata doğdu. 9 sene evvel bugün şu saatte bin bir asrın namus ve şeref hazinelerini omuzlarında taşiyan büyük Türk ordusu, albayrağın ışığı ile İstanbul'un gök kubbesi altında Türkün bu feyz ve irfan membaını aydınlattı.

Büyük Türk Ordusu, şimdi sana yurdun ve Türk gençliğinin irfan membaı olan Darülfünunun ebedi şükranlarını bildiriyorum."

Muslihiddin Adil B. nutkunu, (Büyük Gazi, Türk'ün en büyüğü, ölünciye kadar senin yanında ve seninle beraberiz) diye and içerek bitirmiş ve alkışlanmıştır.

Geçit resmi

Nutuklardan sonra Deniz Kumandanının isaretile geçit resmi başlamıştır. Yukarıda yazılı sıra ile en önde motosikletli polisler, sonra muzikasile muntazam geçen Harbiyeliler, Tıbbiyeliler, ecnün önünden geçerek alkışlanmışlardır. Bahriye Mektebinin ve askerî liselerin muntazam geçişi de çok takdir edilmiştir. .

Bunlardan sonra büyük bir intizam ile alkışlar arasında piyadeler, istihkâm, muhabere, topçular, süvariler geçmiş, polis müfrezesi ve itfaiyeden sonra sıra Darülfünunlulara gelmiştir. Darülfünun gençlerinin önünde Müderris Etem Akif B. bulunuyor, 2 banım talebe bayrak taşıyordu. Galatasaray, Kabataş Feyziati ve İstanbul Lisesi izcileri de takdir edilmistir.

Kadıköy Kız Orta Mektebi talebesi hanımlar, beyaz eteklit, kırmızı çeketten ibaret formalarile çok takdir toplamışlardır.. Erenköy Kız Lisesi de muntazamdı. Darüşşafakalılar İstanbul Kız Lisesi de alkışlanmışlardır..

Mehter takımı, heybetli bir geçişle (Türk oğluyuz) şarkısını söyliyerek geçtikten sonra, esnaf cemiyetleri mümessilleri, önlerinde âbideye konulmak üzere büyük bir büket geçmişler ve tribünün önünde bir saniye durarak Şükrü Naili Pş. ya ve Vali Muhittin B. e birer büket takdim etmişlerdir.

Geçit resmini müteakip Cumhuriyet meydanını dolduran 10 binlerce halk yavaş yavaş dağılmıya başlamış, kıtaat ve mektepler de yerlerine dönmüşlerdir. Geçit resmi 12,15 de bitmiş ve bir az sonra tramvaylar işlemiye başlamıştır.

Kolorduda

Dün öğleden sonra saat 16 da Vali ve Belediye Reisi Muhittin B. in riyasetinde Şehir Meclisi, cemiyetler mümessilleri ve Cevdet Kerim B. le diğer fırka erkânından birer heyet Kolordu merkezine giderek Şükrü Naili Pş. tarafından kabul edilmişler ve halkın orduya karşı duyduğu derin minnet ve şükranları teyit etmişlerdir.

Gece..

Dün gece de Cümhuriyet Meydanında Şehir Bandosu, Beyazıt Meydanında askeri muzika çalmış, bu meydanlarla Üsküdar'da Doğancılar Parkında Belediye tarafından havai fişekler attırılmıştır.

Orduya ziyafet

Dün gece Belediye Perapalas otelinde Ordu mümessilleri şerefine 250 kişilik bir ziyafet vermiştir.

Bu ziyafete erkânı askeriye mülkiye ve matbuat iştirak etmiş ve B. M. meclisi reisi Kâzım Pş. davetlilere, Kurtuluş günü dolayisile Reisicümhur Hz. nin selâmlarını iblâğ etmiştir.

Badehu Vali ve Belediye reisi Muhiddin B. ordunun gösterdiği yararlık ve fedakârlıklardan sitayişle bahsetmiş ve orduya şehrin minnet ve şükranlarını arzetmiştir.

Müteakiben üçüncü kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa da ordunun daima vazifesini ifaya hazır bulunduğunu, her icap ettiği zamanda en büyük fedakârlıklardan çekinmeyeceğini beyan ve ordu hakkında gösterilen minnet ve şükran hislerine teşekkür etmiştir.

İstanbul'un Kurtuluş Bayramı münasebetile dün ekseri devair ve müessesat kısmen bütün gün ve kısmen öğleden sonra tatil edilmişlerdir.

Müessif iki Ölüm

(Başı 1 inci sahifede)

ve oğulun ölümleri Nasır B. in valde sile kız kardeşinden saklanmaktadır. Bunlar Bayraklıda bir akraba evinde nezaret altındadırlar.

Şekip ve Nasır beylerin cenazeleri Memleket hastanesine kaldırıldı. Yarın on buçukta kaldırılacaktır. Nasır B. soğuk kuyu mezarlığına defnedilmesini vasiyet etmiştir.

Şekip B. in de bir vasiyetnamesi bulunmuştur. Merhum deyor ki:

" Cenazemi eve götürmeyin. Soğuk kuyu mezarlığından eski bir tabut alıp, külfetsizce kaldırıp oğlumla beni bir yere gömün. Bu vasiyetimi tutmayanlara lânet olsun."

Cenazeler vasiyetleri mucibince kaldırılacaktır. İzmir matem içindedir. Ağlıyanlar çoktur.

Ankarada bir cinayat

ANKARA, 6 — Dün istasyon civarında bir cinayet olmuş İhsan isminde bir adam Şevket isminde bir adamı ağır surette yaralıyarak kaçmıştır. Carih üç dört saat sonra yakalanmış.

Yurttaşlar El birliği ile İş başına

(Başı 1 inci sahifede)

Osmanlıca - türkçe lûgat

Osmanlıcadan türkçeye bir lûgat tertip edilecektir. Bu suretle bulunan kelimeler umumî tenkitten geçirilecek ve bugün yaşamakta olan yabancı kelimelere tam karşılık teşkil edip etmediklerinin münakaşası temin edilmiş olacaktır.

Gazetelerde açılacak sütunlar da tam türkçe kelimelerle karşılığı olan yazı örnekleri neşredilecektir.

En çetin iş..

Bu vadide en çetin iş, ilim ve fen ıstılâhlarının türkçeleştirilmesi olacaktır.

Dil hazinemiz tamamile meydana çıktıktan sonra bunun bugün sanıldığı kadar güç olmadığı anlaşılacaktır.

Derleme işi..

Derleme işinde bütün devlet teşkilâtı Türk dili tetkik cemiyetinin yardımcısı olacaktır. Maarif ailesi bu hususta en ileri safta bulunmayı kendisinin başlıca vazifelerinden biri sayacaktır.

Merkezlerden tek hocalı köylere kadar mektep bulunan her yerde derleme teşkilâtı kurulmuş demektir. Derlemenin ilmî usulleri ve yolları üzerindeki tetkikat tamamlanmış gibidir.

Merkez heyetinin işleri

Merkez; gelen kelimelerin tetkik, tahkik ve tasnifi işlerine göre teşkilâtlanacak, ayni zamanda yazı dilinde yaşayan türkçe kelimeleri araştıracaktır.

Böylelikle türkçemiz kendi kaynağından alacağı feyizle daha ziyade güzelleşecek, zenginleşecek, öz varlık ve sağlamlığına kavuşacaktır."

Maarif Vekili Darülfünunda

Maarif vekili yarın öğleden sonra Darülfünunu ziyaret edecektir. Vekil B. Drülfünunda müderrislerle bazı mühim meseleler görüşecektir. Vekil Beyin müderrislerle vaki olacak bu temasına hususî bir ehemmiyet atfedilmektedir. Reşit Galip B. yarın Maarif müdürlüğüne de gelerek bir müddet meşgul olacaktır.

Turan cemiyetinin mektubu

İSTANBUL, 6 A.A. — T.D.T. C. Kâtibi Umumiliğinden:

Dil Kurultayı reisliğine

"Etnik karabeti haiz bir Macar cemiyeti olan Turan cemiyeti idare heyetinin bugünkü celsesinde ittihaz edilen bir karara tebean, kardeş Türk milletinin Dil kongresie en iyi temennilerini arz ile şeref kespeder."

Cemiyetimiz, kongre tarafından takip olunan yüksek derecede vatanperverce gayelere çoşgunlukla muttali oldu. Bu gayeler Türk dilnin ve ona akraba olan diğer dillerin inkişafı için çok ehemmiyetlidir. Macar dilinin Türk lengüvistlerinde malûm bulunan değişme ve yenileşme tarihinin birçok münasebetle kongrenin mesaisinde esas olmaya yarayacağında şüphemiz yoktur ve büyük memnuniyetle görüyoruz ki iki kardeş millet büyük bir rönesans eserinin başında karşılaşıyorlar ve biribirlerine yardım ediyorlar.

Gayet samimiyetle temenni ederiz ki, dil kongresi programında derpiş edilmiş olan faaliyet sahasında mümkün olabilen en büyük neticeyi elde etsin ve Türk vatanın büyük halâskârının kendisine işaret buyurmuş olduğu hizmetleri ifa etmiş olmakla fahr duysun.

Budapeşte: 1 T. Evvel 932
Reis Vekili
Piyer de Moricz

Bu değerli mektup kurultayın kapanmasından sonra geldiği için içtima esnasında okunamamıştır. Riyaset makamınca lâzım gelen cevap verilecek ve mektup kıymetli bir hatıra olmak üzere dosyasında hıfzedilecektir. Muhterem âzaya arzolunur.

Sinirlerinizi muhafaza için
tamamile mahzursuz olan
Bromural
«Knoll»
komprimelerini istimal ediniz.
Bromural, bilkimya takviye edilmiş ve bütün zararsız bir valerian müstahzarıdır.
10 ve 20 komprimeyi havi tüplerde eczanelerde reçete ile satılır.

Bir fransız Plânı

Emnü selâmeti bir türlü bırakamıyorlar

LONDRA, 6 (A.A.) — Havas ajansından: Cenevreden gelen ve Fransız heyetinin teslihatın tahdidi ile emnüselâmete müteallik bir plân vücude getirmiş olduğuna dair olan haberler teyit edilmektedir.

M. Litvinof Moskovaya döndü

CENEVRE, 6 (A.A.) — M. Litvinof'un memleketine gitmek üzere Cenevreden hareket ettiği resmî surette bildirilmektedir. M. Litvinof silâh kuvvetlerini azaltma konferansı bürosunun içtimaında hazır bulunmak üzere Cenevreye dönecektir.

Milletler cemiyetinin nüfuzu

MONTEVİDEO, 6. A. A. — Gazeteler, Milletler Cemiyeti nufuzunun Arjantinin tekrar cemiyete iltihakı, Türkiyenin girmesi, İrakın cemiyete kabulü ve manda altınd abulunan memleketlerde medeniyetin neşir ve tamimi için sarfetmiş olan faaliyet sayesinde artmış olduğunu yazmaktadırlar.

İrakın teşkil etmekte olduğu misal, mandaların tevzii, müstemlekeler tevzii manasına olmadığını göstermektedir. Cemiyetin nufuzunu tamamlamak için iştirakleri lâzım gelen bazı büyük devletlerin cemiyette bulunmamasına teessüf eden gazeteler, Brezilya ile Müttehidei Amerikanın tavır ve hareketlerinden bir mana çıkarmamakta olduklarını yazıyorlar.

Şayanı Hayret

Bir köpek 5 metre irtifa atlayor

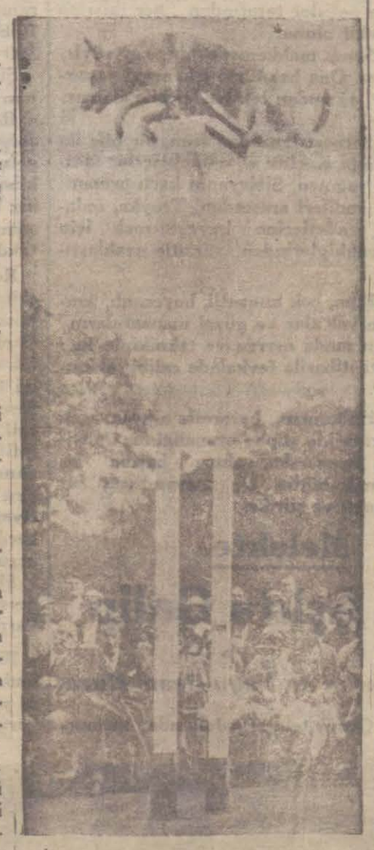

Londrada beş metre atlayan köpeğin yakalanmış güzel bir enstantanesi

Son gelen Avrupa gazetelerinin haber verdiklerine göre Londrada büyük bir hayir müsameresi esnasında hayvanların spora olan kabiliyetlerini gösteren bir çok numaralar yapıldıktan sonra, Alsaslı bir köpek olan Mikua kendisinin atlaması için hzar edilen çitanın irtifaını beyenmemiş ve başlamış havlamağa, kendi mürebibyesi bunu anlayarak çitayı daha yükseltmiş, yine köpek atlamıyor ve mütemadiyen havlıyor. O zaman istediğini yapmak zarureti hasıl olmuş ve çıkma 5 metreye kadar yükseltilmiş. O zaman Mikua orada bulunan bütün hazırunun hayret avazeleri arasında bu beş metrelik irtifaı aşmağa muvaffak olmuş.

Koyduğumuz resim, bu atlayışın muvaffakiyetle yakalanmış esntantanesidir.

Yalnız şu nokta biraz muhtacı izahatır:

İnsanların sırıkla bile atlayamadıkları bir irtifaı nasıl oluyor da bir köpek hiç bir vasıta

Balkan Konferansı

Proğrama göre 23 teşrinievvele kadar sürecek

18 teşrinievvelde Bükreşte toplanacak üçüncü Balkan konferansı hakkında Romanya hükümetince bir proğram yapılmıştır. Bu proğrama göre konferans 23 teşrinievvele kadar sürecektir. Konferans reisi Romanya milli Balkan grubu reisi ve Mebusan Meclisi reisi M. Stefan Cricia Pop, ve umumî kâtibi de Bükreş içtimaî ilimlier enstitüsü umumi kâtibi M. Vlandesko'dur.

Konferans proğramı şudur: 17 teşrinievvel pazartesi günü saat 10 konsey toplantısı 18 salı saat 10 da konferansın açılma celsesi. Konferans reisi ile Romanya Başvekilinin ve murahhas heyetler reislerinin nutukları. Saat 14 te konferans komisyonlarının teşkili.

19 çarşamba 9,30 komisyonlar toplantısı.

20 perşembe saat 9,30 komisyon toplantısı, 15,30 ta umumî heyet toplantısı.

21 cuma sabah umumî heyet toplantısı, 15,30 komisyonlar toplantısı.

22 cumartesi saat 10 da umumî heyet toplantısı, saat 16 da konferansın kapanma celsesi ve konsey toplantısı. 23 pazar şehirde bir gezinti.

Bundan sonra murahhaslar memleketlerine döneceklerdir.

Akalliyetler Meselesi

CENEVRE, 6 (A.A.) — Milletler cemiyeti büyük meclisinin altıncı komisyonunda akalliyetler meselesinin müzakeresi sırasında Alman murahhası akalliyetlere ait meselelerin ballinde meclise ve üçler komitesine muavenette bulunmak üzere hükûmetlerden müstakil yardımcı bir heyet vücude getirilmesini teklif etmiştir.

Norveç, Felemenk ve Danimarka mümessilleri akalliyetlere ait muamelere çabuk bakılması lehinde bulunmuşlardır .

Norveç murahhası, meclisin ve üçler komitesinin daimî surette temas halinde bulunmalarını temenni etmiştir.

Macar mümessili, komite tarafından verilecek kararların neşir ve ilânı keyfiyetinin daimi bir usul ve kaide ittihaz edilmesi lâzımgeldiği fikrinde bulunmuşlar .

M. Zaleski, Yugoslavya mümessilinin beyanatından bahsederek muamele şeklinde her hangi bir değişiklik yapılmaması lâzım geldiğini söylemiş, bu hususta müzakereye girişmeği kabule hazır olduğunu ilâve etmiş, fakat böyle bir müzakerenin akalliyetlerin himayesi için muttarit bir usulün hükûmet tarafından kabulünü şart koşmuştur .

M. Zaleski beyanatına şu suretle devam etmiştir :

"Bununla beraber hükûmetin mahiyeti az çok değişmiş daimi bir komisyon vücude getirilmesi hakkında ki teklifi kabule imkân göremez."

M. Zaleski altıncı komisyonun muahedelerin himayesi altında bulunmayan akalliyetlere taalluk eden hallerd pek faydalı kararlar verebileceğini de sözlerine ilâve etmiştir.

Bulgar mümessili M. Muşanof, yardımcı bir heyet teşkil edilmesinin temin edeceği faydayı ehemmiyetle kaydetmiş, akalliyetlere ait muamelelere daha çabuk bakılmasını ve üçler komitesinin vereceği kararların daha geniş mikyasta neşrolunmasını istemiştir.

M. Muşanof, beyanatına şu suretle nihayet vermiştir: "Akalliyetler meselesi Balkanlar · için hayati bir mahiyeti haizdir." M. Muşanof, Alman, Norveç, ve Felemenk murahhas heyetlerinin tekliflerini de kabul etmiştir .

İstanbul 6 ıncı İcradan: Bir borçtan dolayı tahtı hacze alınmış satışı tekarrür eden Galatada Topçular caddecinde 70 numaralı dükkânda mevcut 12 çift erkek ayak iskarpini 9-10-932 tarihinde ve saat 12 den 14 de kadar paraya çevrileceğinden taliplerin mezkûr günde ve mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Doktor
Hafız Cemal
Dahiliye hastalıkları mütehassısı
Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususi dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Te-

Spor

Güreş birincilikleri bugün yapılıyor

Müsabakalara Ankara ve İstanbul takımları iştirak edecek

Türkiye güreş birincilikleri bugün saat onsekizde Şehzadebaşında Ferah tiyatrosunda yapılacaktır. Müsabakalara yalnız Ankara ve İstanbul takımları iştirak edeceklerdir. Kocaeli mıntakası, malzeme noksanından dolayı geçen sene zarfında faaliyette bulunamadığı için, mıntaka birinciliklerini yapamamıştı. Diğer mıntakalarda da maalesef meşhut bir faaliyet yoktur. Bunun başlıca âmili mıntakalarda güreşe karşı olan lâkaydisi değildir. Bu hareketsizliği sırf malzeme noksanına atfedeceğiz.

Malzeme noksanının güreş fafaliyetimizi nasıl felce uğrattığını ufak bir misalle gösterebiliriz: Ankarada güreşe çok büyük bir alâka vardır.. Muhafız taburunun sporu himaye etmesi güreşi, askeri teşkilâta da teşmil edebilmiştir. Ordu zabitleri meyanında bulunan bazı kıymetli güreşçilerimiz güzel bir takım çıkarmıya muvaffak olmuşlardı. Askerî teşkilâtın malzeme ihtiyacı mehma emken temin edebildiği için, muhafız teşkilâtında güreş çabuk terakki etti.

Sivil klüpler askerî teşkilâta nazaran daha büyük bir müşkülât içinde çalkanıyorlardı. Klüp merkezi ittihaz ettikleri ufak odalarda güreş yapmak kabil değildi. Şehirde istifade edilecek metruk binalar yoktur. Güreşçiler ahır bozması yerlerde hayatlarını tehlikeye koyarak uydurma minderler üzerinde çalışmıya başladılar. Nihayet geçen sene şehrin merkezinde muntazam bir salon tedarik edebildiler. Fakat bu yerin sahibi fazla kâr endişesile, güreşçilerimizin hiç bir zaman vere miyecekleri bir kirayı talep etti. Bu vaziyet karşısında güreşçilerimiz ufak bir zaman için nihayet nail olabildiklerini zannettikleri emelin de bir hayal olduğunu anladılar.

Spor hayatımızın bu derdleri çok acıdır. Vaktile İstanbulda bu hali yaşamıştı.. Harap, karanlık bir odacığın içinde, samanları çıkmış minderler üzerinde çalıştığımız günler oldu. Mıntakalarımızın bu yoksuzluğuna bir nihayet vermek zamanı çoktan gelmiştir.

Spor hayatımızda maalesef en az ehemmiyet verilen cihet kapalı sahalardır. Fikrimce kapalı sahalar bütün spor faaliyetinin esasını teşkil eder. Sporu bizde sırf tatbikat cihetinden görüldüğü için (Culture Physique) tabir olunan ve idmancıları spor sahasında yapacakları tatbikata hazırlıyan kısma ehemmiyet verilmez. Bilfarz futdolcularımız sırf sahada yaptıkları top eksersizleri ve maçlarla iktifa ederler. Salonlarda yapmaları iktiza eden harekâtı bedeniyeye zerre kadar ehemmiyet vermezler. Atletlerimiz, yüzücülerimiz, kürekçilerimiz de öyle... Bu halin neticesi gazeteler de şu cümlelerle ifade ediliyor: "Takımımızın tekniği çok mükemmeldi, fakat atletik kabiliyeti ve nefesi azdı."

Kapalı sahalardan yalnız güreş, boks, iskrim gibi salonda tatbik edilen spor şubeleri değil, bütün sporcular istifade eder. Fikrimce açık sahalardan ziyade kapalı sahaya ehemmiyet verilmeli dir.

Ankara takımı tam kadro ile gelmiştir. 56 kiloda: Seyfi, 61 de: Esat; 66 da Refet; 72 de Hüseyin; 79 da Selim; 82 de Hüsnü; Ağırda Necmi Beyler.

İstanbul brincileri 56 da Necip; 61 de Abbas; 66 da Münir; 72 de Saim; 79 da Şevki; 87 de Mustafa; Ağırda Cemal Beylerdir.

İstanbul takımının ne şekilde çıkacağını bilemiyoruz. Zira isimleri yukarda sayılan birincilerden bazılarının müsabakaya gire miyeceklerini tahmin ediyoruz. Bilfarz 56 da Necip Bey Maltepe atış mektebinde olduğu için çalışamıyor. 61 de Münir Bey de askerî tatbikat mektebinde tahsildedir. 79 da Şevki Bey birkaç zamandan beri İstanbulda değildi. Ağırda Cemal Beyin çalışmadığını biliyoruz. İstanbul takımı nasıl çıkacaktır? Bunu tahmin etmek zordur; öyle zannedyoruz ki 56, 79 ve ağır siklet (Necmi Bey rakipsiz kalacak) Ankaranın olacaktır. Diğer sikletleri İstanbulun kazanması muhtemeldir. Ankaralıların sağlam güreşçiler olduğunu tahmin ediyoruz. Eğer hazırlanma şeraitlerini iyice temin edebilmişlerse - o da ne müşkülât içinde - sıkı çarpışmalara intizar edebiliriz.

Atletlerimiz Gitti

Dün Stella d'Italia vapurile Atina Olimpiyadina iştirak edecek olan atletlerimizin ikinci kafilesi gitti. Bu giden kafileden yalnız, İrfan, Ziya, Şevki, Selim, Daniyel ve Sudi Beyler gidememişlerdir. Bunların da gitmemelerindeki sebep muamelâtlarında bazı noksanliğin mevcut olmasıdır. Maamafih bunlar da ağlebi ihtimal Ziya, Selim ve Şevki müstesna olmak sartile cumartesi gideceklerini znnediyoruz. .

Çelik idman yurdunda

Balat Çelik İdman Yurdu yeni idare heyeti seçilmiş, birinci reisliğe Salâhattin, 2 inci reisliğe Sıtkı, umumî kâtipliğe Nevzat, kaptanlığa İhsan ve veznedarlığa Ziya Beyler intihap edilmiştir.

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Dört tonluk 57 X 82 kâğıt ile yarım tonluk bez ve mukavvanın maliye ambarnıdan Mercanda Yaldız hadaki jadarma matbaasına nakliyesi pazarlığa çıkarılmıştır. Talipleri 8-10-932 cumartesi günü saat 11 den 12 ye kadar Komisyona müracaatları. (5294)

İst. Maarif Müdürlüğünden:

Yüksek beden terbiyesi mektebine talip olanların müsabaka imtihanları 15 teşrinievvelde yapılacaktır. Bu taliplerin vesaiklerini vermek üzere serian idareye müracaatları tebliğ olunur. (5308)

Büyük Tayyare Piyangosu

Bu keşidede büyük ikramiye

100,000 Liradır.

Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Fırsatı kaçırmayınız

İştirak ediniz..

Göz Hekimi
PROFESÖR
Dr ESAT PAŞA
— BABIALİ —
ANKARA CADDESİ No 60

Doktor
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartmanda 1 numara. — Telefon 4.4354

Merhum Muallim Mubahat Beyin tercüme ettiği ve matbaamızda tabedilen

Amelî Hayat Âlimi

(Herbert N. GASSON)un

İDEAL BÜRO

ve

Yeni Müşteri Bulmak San'atı

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir.

Bütün iş adamlarına tavsiye ederiz

Tevzi Mahalli: Milliyet Matbaası

Taşraya gönderilen kitaplar için posta ücreti alınmaz.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

13259 numaralı karaname mucibince ya başa baş takas ve yahut bedeli Türk parasile tediye esasına göre 12-10-932 çarşamba günü pazarlıkla aaşğıda cinsi ve mikdarları yazılı eşya satın alınacaktır.

Nevi		Mikdarı	
Kırmızı Tipo	Mürekkebi	400	Kilo
Yeşil	" "	400	"
Kahve	" "	300	"
Kırmızı lito	"	200	"
Hahve	" "	140	"
Kırmızı otomatik	"	450	"
Yeşil	" "	800	"
Beyaz	" "	200	"
Sıra malı sarı yıldız toz		600	"

Taliplerin şartnameyi görmek için her gün ve pazarlığa iştirak için de % 7 1/2 teminat akçelerini hamilen o gün saat 15 te Galatada mübayaat komisyonuna müracaatları. (5235)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Taliplerince verilen en az fiat gali görüldüğünden nümunesi gibi beş yüz adet portatif çadır pazarlıkla satın alınacak ve pazarlığı 11-10-932 salı günü saat on beşten on altıya kadar yapılacaktır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için mezkûr günün muayyen saatlerinde komisyonumuza müracaatları. (5295)

Polatlı Malmüdürlüğünden:

Karyesi	Mevkii	Dönüm	Kıymeti L. K.	Cinsi ve nevi	İhale tarihi
Karsaklı	Kurutepe	229	100	Tarla	15/10/932
"	Kerhane	234	110	"	"
"	Mezar	65	30	"	"
"	Yenipınar	45,2	20	"	"
"	Kalcıarkacı	434,2	200	"	"
"	Yenipınar	63	25	"	"
"	"	35	15	"	"
	Toprakpınar	230	100	"	"
"	Bayburtyolu	54,1	20	"	"
"	Bisarkaç	16,2	5	"	"
"	Yenipınar	69	30	"	"
"	Kürtyolu	15	6	"	"
"	Toprakpınar	34	8	"	"
"	Kürtyolu	15	5	"	"
Bitlisinanlı	n	23000	3450	Ağıl ve suat yerlerine havi mahlül meranın mülkiyeti	"
	"	23000	182 50	" " icarı	"
Eskipolatlı	Mezarlık	13	6	Tarla	"
"	Sırakaya	54,3	30	"	"
Karapınar	Hoşular	25,1	20	"	"
"	Çukuryurt	19	10	"	"
"	"	52	30	"	"
"	Hoşular	32,2	20	"	"
Zafer	Taskır	63,3	35	"	"
"	"	62	40	"	"
"	Mahalle D 96 arşın		5	Hane arsası	"
Bayburt	Gökarkaç	20	5	Tarla	"
Yenice	Külçür	165	20	"	"
"	"	82,1	10	"	"
"	"	33	5	"	"
"	"	14,2	2	"	"
"	"	16,2	3	"	"
"	"	11,2	2	"	"
"	Arka çönü	163	20	"	"
"	Külçür	48	7	"	"
"	Külçür önü	13	2	"	"
"	Külçür	15	3	"	"

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

50000 kilo sabun: Kapalı zarfla münakasası: 15 Teşrinievvel 932 cumartesi günü saat 11 de. 50000 kilo Pirinç: Kapalı zarfla münakasası: 15 Teşrinievvel 932 cumartesi günü saat 13,5 da 12600 kilo Zeytinyağı: Kapalı zarfla münakasası: 15 Teşrinievvel 932 saat 15 te. 10000 kilo Bulgur : Açık münakasası: 16 Teşrinievvel 932 pazar günü saat 11 de. 60000 kilo kuru fasulya: Kapalı zarfla münakasa: 16 Teşrinievvel 1932 pazar günü saat 13,5 da. 42000 kilo Toz şeker: Kapalı zarfla münakasası: 16 Teşrinievvel 1932 pazar günü saat 15 te. 40000 kilo Nohut: Açık münakasası: 16 Teşrinievvel 932 pazar günü saat 16 da. ,30000 kilo Makarna: Kapalı zarfla münakasası 17 Teşrinievvel 932 pazartesi günü saat 11 de. 20000 kilo Kuru üzüm: Açık münakasası: 17 Teşrinievvel 932 pazartesi günü saat 14 te. 47000 kilo Zeytin: Kapalı zarfla münakasası: 17 Teşrinievvel 932 pazartesi günü saat 15 te.

Marmara Üssü Bahrî ve Kocaeli Müstahkem Mevki Kumandanlığı efradı için lüzumu erzakın cins ve miktarlarile ihale günleri yukarda gösterilmiştir. İşbu erzakın şartnamelerini görmek istiyenlerin her gün vermeğe talip olacakların da münakasa gün ve saatlerinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaat ları. (4946)

3 üncü kolordu ilânları

İzmitteki kıtaatın, ağaşıda cins, miktar, sureti ihale, tarih ve saati yazılı beş kalem erzak ve yem münakasaya konmuştur. Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün, ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninde İzmitteki Fırka satınalma komisyonuna müracaatları. (837) (5106)

Beş kalem erzak ve yem:

Cinsi	Miktarı kilo	Sureti ihale	Tarihi ihale	Günü	Saati
Yulâf	213970	Kapalı zarf	18/I.ci teş/932	Salı	10
Arpa	149000	Kapalı zarf	18/I.ci teş/932	Salı	15
Saman	740900	Kapalı zarf	19/I.ci teş/932	Çarşamba	10
K. Üzüm	16620	Açık münakasa	19/I.ci teş/932	Çarşamba	15
Un	293650	Kapalı zarf	20/I.ci/teş/932	Perşembe	10

* * *

K. O. ve I inci fırka kıtalarının ihtiyacı için yüz bin iki yüz elli kilo bulgur kapalı zarfla münakasaya konmuştur.26-10-932 çarşamba günü saat 11 de ihalesi yapılacaktır. Şartnamesini almak istiyenlerin her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyona müracaatları. (849) (5191)

* * *

K.O. ve I. inci fırka kıt'aların ihtiyacı olan 63300 kilo prasa 25,200 lahana 37800 kilo ıspanak kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 22-10-932 cumartesi günü saat 11,30 da yapılacaktır. Şartnamesini almak isteyenlerin her gün ihaleye iştirak edeceklerin vakti muayyeninden evvel komisyona müracaatları. (850) (5192)

* * *

Tıbbiye mektebindeki 41 kalem köhne eşya satılacaktır. İhalesi 12/10/932 çarşamba günü saat 15,30 dadır. Şerait evvelkinin aynidir. İhaleye iştirak edeceklerin muayyen vaktinden evvel komisyona müracaatları. (864) (5311)

* * *

Kolordu kıt'atının ihtiyacı için 100 kilo kırmızı biber müteahhidi nam ve hesabına pazarlığa konmuştur. 12/10/932 çarşamba günü saat 16 da ihalesi yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin muayyen vaktinden evvel komisyona müracaatları. (863) (5310)

* * *

Kolordu merkez kıt'atının 4 aylık 412 ton arpa ihtiyacı verilen fiat galî görüldüğünden pazarlıkla münakasaya konulmuştur. 12/10/932 çarşamba günü saat 16,30 da ihalesi yapılacaktır. Şartnamesini almak isteyenlerin her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin muayyen vaktinden evvel komisyona müracaatları. (865) (5312)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

20,000 m 3 oksijenin kapalı zarf usulile münakasası 23-10-932 tarihinde Ankarada Umumî Müdürlük binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât, Haydarpaşa ve Ankarada İdare veznelerinde üçer liraya satılmakta olan şartnamelerde yzılıdır. (5220)

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan (7) kalem Silo için elek saşı, tuzruhu, Balota kayışı, kordon tel, 90 ton hususî demir; 2000 adet ege, ve saire gibi muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 10-10-932 tarihine müsadif pazartesi günü mağazada icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11 e kadar isbatı vücut ederek tahriren fiat vermeleri, bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerini beraber getirilmesi, nümunesiz tekliflerin kabul edilmiyeceği ilân olunur. (5298)

Evkaf müdiriyeti ilânları

Mikdarı
80—100 : Hurda Bakır
Hali hazırile: Köhne eşya

Üsküdar imaretinde mevcut balâda muharrer iki kalem eşya 7/ T. evvel/ 932 tarihinden itibaren alenî müzayedeye konmuştur. Talip olanların eşyayı görmek üzere Üsküdarda Ahmediye Fıkara İmaretine ve ihale günü olan T. evvelin otuzuncu pazar günü saat on dörtte idare encümenine müracaatları. (5289)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Müskirat kısmına lüzumu olan (45.000) çuval kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Münakasaya iştirak edeceklerin şartnameyi görmek ve almak üzere her gün ve münakasaya iştirak etmek üzere % 7 1/2 teminat akçelerile birlikte zarflarını nihayet 26-10-932 çarşamba günü saat 15 e kadar Galatada Mübayaa komisyonuna vermeleri. (5186)

Beyoğlu'nda İstiklâl caddesinde 391 numerolu

E P R E M

Kürk mağazasında her vakit güzel ve şık

KÜRKLER

rekabet kabul etmez fiatlarla bulursunuz.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Merkez kumandanlığına mebut müessesat ihtiyacı için kelay, pamuk, nişadır pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 9-10-932 pazar günü saat 10 da 12 ye kadar Tophanede Merkez kumandanlığı satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (126) (5278)

* * *

Harbiye mektebi için 115 fildikos fanila ve 400 çift terlik bir şartnamede âleni münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 24/10/932 Pazar günü saat 16 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartname ve nümunelerini görmek için hergün ve münakasaya iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları (177) (5216)

* * *

Halıcıoğlu İhtiyat Zabit mektebi ihtiyacı için 5 kalem ampul pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 10-10-932 pazartesi günü saat 10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (133) (5304)

* * *

Harbiye ve merbutu bulunan mektepler ihtiyacı için 15000 soğan, 19500 kilo patates âleni münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 12/10/932 çarşamba günü saat 10 da Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (131) (5302)

* * *

Harbiye Mp. talebesi gaz laboratuvarı ihtiyacı için 10 kalem (AUER) fabrikası malı maske malzemesi, 11 kalem (Dr. Hügo Stolzenberg) fabrikası malı gaz ve 15 kalem sis malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 10/10/932 pazartesi günü saat 10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (130) (5301)

* * *

Harbiye mektebi ve merbutu bulunan mektepler ihtiyacı için 4000 kilo nohut açık münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 2/11/ 932 Salı günü saat 14 de Tophanede Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (127) (5279)

* * *

Harbiye ve merbutu bulunan mektepler ihtiyacı için 336000 kilo saman pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 11/10/932 Salı günü saat 15 de Tophanede Merkez kumandanlığı satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (128) (5280)

İstanbul İkinci İflâs memurluğundan: Müflis Kibar Ali zade Fazıl B alacaklılarına teklif ettiği konkordatonun müzakeresi için alacaklıların 17 - teşrinievvel - 932 Pazartesi günü saat 14 te İkinci iflâs dairesinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Istanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz, sandıkta ve çuvalda küp şekerleri atideki fiatlerle her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal toz, kilosu 36,75-Çuvalda küp, kilosu 38 1/2-Sandıkta küp, kilosu 39 1/2 kuruştur.

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mesuliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı 4 üncü Vakıf Han, 4 üncü kat, - Telgraf adresi: İstanbul Şeker - Telefon: 24470-79

F O R D

7 Teşrinievvel tarihinde çekileceği evvelce ilân edilmiş olan Ford ikramiyesinin 16 teşrinievvel tarihine müsadif Pazar günü öğleden evvel saat 11 buçukta keşide edileceği ilân olunur.

RUS ANTRASİT

Kömürlerinin Türkiye bayiliğini deruhte eyleyen müessesemiz Rus antrasitinin toptan ve perakende olarak gerek depolara ve gerekse hanelere tevzi ve teslimi hususunun

ALEKO SARİDİS

Çinili Rıhtım Han, Dördüncü kat No 8. Tel. 41418

ticarethanesi tarafından yapılacağını arzeder ve cins, evsaf ve bilhassa sıklet itibarile garantili olan Rus antrasitinin kemafissabık 33 kiloluk mühürlü çuvallarda olarak tonunun azamî 38 Türk Lirasından hanelere teslim şartile satılmakta bulunduğunu ve işbu kömürlerin başka bir acentası olmadığını muhterem halka ilân eder.

DONETZ COAL

Rus antrasiti her yerde satılır — 30 çuval derununda 1000 kilo

Cins itibarile sarfiyat:		
	1924 te 600 ton	1925 te 800 ton
	1926 da 2200 ton	1927 de 3800 ton
	1928 de 4000 ton	1929 da 4800 ton
	1930 da 6000 ton	1931 de 7000 ton

Kız ve erkek — Leylî ve Neharî

İstiklâl Lisesi

İLK, ORTA VE LİSE KISIMLARINI HAVİDİR.

Bütün sınıfları mevcuttur.

KAYIT MUAMELESİNE DEVAM OLUNMAKTADIR.

Her gün saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.

ŞEHZADEBAŞI POLİS MERKEZİ ARKASINDA

Telefon: 22534

Mülkiye Mektebi Müdürlüğünden:

Mektebimize alınacak talebe için yapılacak müsabaka imtihanı günleri aşağıda gösterilmiştir. Namzetlerin bu günlerde öğleden evvel saat 8,1/2 da mektepte bulunmaları.

8 teşrinievvel 1932 cumartesi: Tabiiye - Riyaziye. (Tahrirî)

9 Teşrinievvel 1932 pazar: Türkçe, Fransızca. (Tahrirî)

10 Teşrinievvel 1932 pazartesi: Fransızca, Felsefe ve İçtimaiyat. (Şifahî)

11 Teşrinievvel 1932 salı: Tarih, Coğrafya. (Şifahî) (5246)

İstanbul İnhisarlar Başmüdürlüğünden:

İstanbul İnhisarlar Başmüdürlüğü ambarında mevcut muhtelif boş teneke, tabak, bardak, kadeh, çatal; biçak; gazocağı; köhne çuval ve lâstik boruların alenî müzayede suretile satılması takarrür ettiğinden görmek isteyenlerin mesaî saati dahilinde her gün ve müzayedeye iştirak edeceklerin yevmü müzayede olan Teşrinievvelin 13 üncü perşembe günü saat 15 te pey akçelerini hamilen Kabataşta İnhisarlar Başmüdiriyeti Satış komisyonuna müracaatları ilân olunur. (5067)

KAPPS Alman kitapçı, Alman kitapları en ucuz satar, Beyoğlu, İstiklâl caddesi 390, İsveç sefareti karşısında.

Milliyet Matbaası

HER NEVİ

Mecmua | **Duvar Afişleri**

Mektep Kitapları | Mektupluk Kâğıt -

ROMAN | Zarf - Kartvizit -

Fennî Kitaplar | Fatura - El ilânları

T A B E D İ L İ R

Defteri kebir, Yevmiye ve Kasa defterleri mevcuttur

Her Müesseseye Elverişlidir.

Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar

Adres: ANKARA Caddesi

MİLLİYET Kitap Kısmı

Telefon: 24310 - 24319 - 24318

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka kommerçiyale

İ T A L Y A N A

Sermayesi 700,000,000

(İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir.

MAMA

Dr. Hakkı Şinasi

Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır.

Sarıyer Malmüdürlüğünden:

Bir tarafı derya bir tarafı kavak yolu ve bir tarafı arsa ile mahdut Kavakta münhedim demirhane mahalli 350 lira muhammen kıymetle bedeli peşin olmak üzere müzayedeye konulmuş olduğundan taliplerin 23-10-932 pazar günü saat 14 te Büyükdere satış komisyonuna müracaatları. (5238)

MİLLİYET MATBAASI

HANIMEFENDİ SAMİMİ HIFZISSIHHANIZ İÇİN

" LYSOL „ kullanınız. Bütün dünya doktorları; samimî tuvalet ve banyoları için muntazaman " LYSOL „ müstahzarının istimalini tavsiye ederler, " LYSOL „ muzır mikropları imha, terlemenin fena kokularını, izale ve muhatiyi tahriş etmez.

„Lysol"

MARQUE DEPOSÉE

Hamburg'ta SCHUELKE & MAYR A. G. tarafından imal olunmuştur. Umumî acantaları: İstanbul'da S. Jacoël mahdumları. Aşağı cins taklitlerinden sakınmalı ve unvanı ticarimizle alâmeti farikamızı hamil olmıyan mümasil mütahzarları reddetmelidir.

Halka müjde

Kışın yaklaştığına merak etmeyiniz. Aldanmadan istediğiniz mağazadan

8

Her nevi eşya ay vade ile alabilirsiniz

Gazete ile

Teshilât

müessesesine müracaat edenlere % 2 1/2 tenzilât yapılır. İstanbul Celâl Bey Han, Orozdi - Bak karşısında No. 33

Telefon: 23946

Frankfort ve Viyana Kliniklerinden mezun

KULAK, BURUN, BOĞAZ

Mütehassısı: Dr.

Şevket Hüsnü

Kadıköy, Mühürdar caddesi No. 59. Saat 14 ten sonra

Dr. İHSAN SAMI

GONOKOK AŞISI

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189

Görülmemiş

Parlak bir muvaffakiyet

Ademi iktidara, belgevşekliğine ve zafiyeti umumiyeye

karşı kat'i tesir gösteren

GLANDOKRATİN

Meşhur prof. Brown Secquart ve Steinach'ın keşfidir. Kadın ve erkek farkı yoktur. Her kutu derununda türkçe olarak tarifesi mevcuttur. Umum deposu İst. Bahçekapıda ZAMAN ecza deposudur. Her eczane ve ecza depoların da bulunur. Kutusu 200 kuruştur. DOKTOR BEYLERE tesirini tecrübe için makbuz mukabilinde bir kutu gönderilir.

ATA REFİK

SULTANHAMAM (SABIK ŞAMLI Mağazası)

Buhranı hazır nazarı itibare almarak fiatlarımız rekabet kabul etmez derecede tenzil edilmiştir.

KIŞ MEVSİMİ GELMEDEN EVVEL

fırsattan istifade edilmesini müşterilerimizden rica ederiz.

FİATLAR MAKTUDUR

SATIŞ TOPTAN ve PERAKENDEDİR.

Daire 1 — Yünlü, ipekli, pamuklu ve kazmir çeşitlerinin müntahap renk ve cinsleri.

„ 2 — Kışlık fanilâlar, her boy ve renkte, trikoya dahil caket, yelek, kazak-kostüm ve muşambalar.

„ 3 — Pijama, gömlek-yaka, mendil, eldiven; çanta, lavanta, kemer.

„ 4 — Kadın, erkek ve çocuklara mahsus muhtelif renk ve boylarda moda şapkalar.

„ 5 — Kadın mantoları hazır çocuk elbiseleri. roplar.

„ 6 — Hazır erkek elbiseleri, pardesüler, paltolar, gabardin pardesüler, golf elbiseleri;

„ 7 — Erkek ve kadınlara mahsus son moda Star, Mekbar, Delt marka kunduralar, terlik, patik, çocuk kunduraları.

„ 8 — Dantelâlar, floşlar, yünler, makaralar, taraklar vesaire....

Ticarethanemiz 30 senelik tecrübesine istinat eder.

Her nevi ihtiyacınızı, fiatlarla çeşitlerimizi tetkik etmeden

BAŞKA YERDEN ALMAYINIZ MENFAATİNİZ BUNU EMREDER.

Liman tarifelerinde değişiklikler

İstanbul Liman şirketinden:

1 — 1 Eylülden itibaren mer'i olmak üzre tarife komisyonunca kabul edilen tarife, bu defa İktisat Vekâleti celilesince tasdik olunmuştur. 8 Teşrinievvel 932 cumartesi sabahından itibaren bu tarifeye göre ücret alınacaktır.

2 — Yeni tarifede eskiye nazaran değişen noktalar şunlardır:

A) — Tahliye tarifesinde:

275 kuruşluk tarife 300 kuruşa çıkarılmıştır

375 „ „ 400 „ „

B) — Mavna tarifesinde:

925 kuruşluk mavna 900 kuruşa indirilmiştir.

1000 „ „ 950

C) — Kömür mavna tarifesinde:

Birinci günlük ücretler:

250 kuruştan 225 kuruşa indirilmiştir.

400 „ 300 „ „

525 „ 425 „ „

800 „ 700 „ „

900 „ 750 „ „

3 — Tarifenin diğer noktaları eskisinin aynıdır. 8 Teşrinievvel sabahından itibaren tahsil edilecek ücretler yukarki şekildedir.

4 — Keyfiyet alâkadarlara ilân olunur.

Umum müdürlük

Edirne Erkek Muallim Mektebi Müdürlüğünden:

Mektep binasının tamirat ve tadilâtı kapalı zarf usulile 27/9/932 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle münakasaya konulmuştur. Taliplerin malî iktidarı ve ehliyeti fenniyeyi haiz diplomalı mühendis veya mimar olmaları şarttır.

Şartname ve projeleri görmek üzere her gün mektep müdürlüğüne ve münakasaya iştirak edecekler tekliflerinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat mektupları ile ve münakasa kanununa uygun teklif mektuplarını ihale günü olan 17 Birinci Teşrin 932 pazartesi günü saat on beşe kadar Edirne Hükûmet Dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur.

(5060)

Yalova Kazası Malmüdürlüğünden:

Şartnamesinde yazılı şerait veçhile 2227 lira 72 kuruşluk keşifli Yalova hükûmet konağının tamiratı 25-9-932 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya konularak 18-10-932 tarihine müsadif salı günü ihalesi icra edileceğinden taliplerin teminat akçelerile yevmi mezkûrda maliye dairesinde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları ilân olunur. (5119)

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Her eczane de satılır.